ՍԱՐԴԱՐԱԲԱՏ
SARDARABAD

BUENOS AIRES AÑO XIII Nº Miércoles 10 de Agosto de 1988

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

Խօսք Հայ Ժողովուրդին Ռամկավար Ազատ. Կուսակցութեան

ԺԷ. ԸՆԴՀ. ՊԱՏԳԱՄ. ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ արձանագրուող պատմական զարգացումներու նշանակալից այս օրերուն, 67-ամեայ Ռամկավար Ազատականութիւնս, իր աշխարհատարած բոլոր Շրջանակներու պատգամաւորներուն եւ մամլոյ ներկայացուցիչներուն մասնակցութեամբ Մոնթրէալի մէջ գումարեց իր ԺԷ. Ընդհանուր Պատգամաւորական Ժողովը՝ մանրամասն եւ սպառիչ քննարկումէ անցընելով հայրենիքէն ու գաղթաշխարհէն յուզող համահայկական բնոյթի հարցերը:

Ժողովը արժեւորելով անցնող վեց տարիներու ընթացքին Կուսակցութեանս կատարած գործունէութիւնը՝ զայն գտաւ համապատասխան մեր ժողովուրդի գերագոյն շահերուն եւ գոհունակութեամբ հաստատեց թէ ան հետեւողականօրէն ընթացեր է անկաշառ հայրենասիրութեան ու Հայ Դատի եւ ազգային շահերու անտեղիտալի պաշտպանութեան ոգիէն, զինք բնորոշող իրապաշտ գործելակերպով, եւ այդ՝ այնպիսի ժամանակաշրջանի մը, երբ մանաւանդ սփիւռքը կը տառապի արժէչափերու խախտումէ եւ ազգային արժէքներու կամ հարստութիւններու անարդրանալի ու դատապարտելի մխրճումներէ:

Ժողովը ողջունելի գտաւ միջազգային քաղաքական կեանքի մէջ վերջին մէկ տարուան ընթացքին նշմարուած մեղմացումի իրողութիւնը ի մասնաւորի երկու գեր-հզօր պետութիւններուն միջեւ, հակառակ Երրորդ Աշխարհի երկիրներու մէջ տեղ-տեղ կատարուող ոազմական բախումներուն կամ քաղաքացիական տագնապներուն եւ այլուր սփռապետող թշուառութեանց եւ ընկերային անարդարութիւններուն, այդ մեղմացումին մէջ գտնելով յուսադրիչ հեռանկարներ համայն մարդկութեան եւ հետեւաբար մեր ժողովուրդին խաղաղ զարգացման ու բարօրութեան համար:

Ժողովը մասնաւոր անդրադարձումով իր ուրախութիւնը յայտնեց Խորհրդային Միութեան եւ Մայր Հայրենիքի մէջ ծաւալող համակարգային ու ընկերային-տնտեսական բարեկարգչական շարժումներուն ի նպաստ՝ անոնց մէջ տեսնելով իրականացումը մեր յոյսերուն եւ յաղթանակը միայն Կուսակցութեանս որդեգրած ռամկավարական ու ազատական սկզբունքներուն, այլեւ մեր դաւանած ազգային իրապաշտ ուղղութեան ու անսայթաք համոզումներուն, որովհետեւ ներկայի իրադարձութիւններն ու իրագործումները՝ անկախաբար Ղարաբաղի հարցին ստացած ներկայի անընդունելի դարձուածքէն՝ հաստատումը կը կազմեն 1921-էն ի վեր Մայր Հայրենիքի ժողովուրդին եւ պետութեան կատմամբ մեր կիրարկած վերաբերումին, ինչպէս նաեւ հայրենասիրական անսակարկ քարոզչութեան:

Միաժամանակ, խոր մտահոգութեամբ, բայց նաեւ կացութիւնները դիմագրաւելու վճռակամութեամբ ու նոր պայմաններու հաշուառումով գաղթաշխարհի մէջ ազգային-քաղաքական մեր գործունէութիւնը վերակազմակերպելու միտումով, Ժողովը քննութենէ անցուց Մայր Հայրենիքը ուծապատող եւ մեր ժողովուրդը արիւնաքամող արտաքաղաքական, ինչպէս նաեւ գաղութային զանգուածային տեղաշարժերը, որոնք միջինարեւելեան քաղաքական տագնապներու հետեւանքով կը կատարուին հայրենամերձ Արեւելքէն դէպի Արեւմուտք՝ աւելի եւս բարդացնելով սփիւռքի մէջ ազգային գոյապահպանումի մեր աշխատանքները:

Ժողովը իր ուշադրութեան կիզակէտեցուց մին դարձուց Հայկական Դատը, որ թեւակոխած է նոր հանգրուան մը: Յիրաւի, եթէ մէկ կողմէ Փարիզի մէջ ժողովուրդներու Մնայուն Ատեանի ծանօթ դատավճիռը եւ Մթիազպուրկի մէջ Եւրոպական Խորհրդարանին որոշումը բռնագրաւեալ Արեւմտահայաստանի գծով Թուրքիայէն մեր պահանջատիրական պայքարը հասցուցին նոր մակարդակի՝ անգամ մը եւս հաստատելով ճշմարտութիւնը Կուսակցութեանս այն համոզումին՝ թէ քաղաքական-դիւանագիտական միջոցներով կարելի ու պէտք է հետապնդել Հայ Դատը, ապա մուս կողմէ Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզին եւ Մայր Հայրենիքի մէջ ժողովրդական թէ խորհրդարանական մակարդակներու վրայ Ղարաբաղը Մայր Հայրենիքին կցելու ուղղութեամբ բարձրացած պահանջատիրական ձայները «ներքին հողեր» անունով ձեռնօթ հարցը մտցուցին նոր հունի մէջ, միաժամանակ միասնականացնելով հայրենիքի թէ սփիւռքի հայութիւնը իբրեւ մէկ պահանջատէր:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեանս ԺԷ. Ընդհանուր Պատգամաւորական Ժողովը վերահաստատելով թէ իրենց համար գերագոյն նպատակներ են մեր Մայր Հայրենիքին հզօրացումն ու տնտեսական բարգաւաճումը, մեր ժողովուրդին ֆիզիքական անվտանգութիւնը, ազգային ինքնութեան պահպանումը, անժամանցելի իրաւունքներուն վերստիրացումը, հայրենիք-սփիւռք հոգեկան ու մշակութային կապերու ամրապնդումը եւ աշխարհացրիւ հայութեան մէկտեղումը մայր հողին վրայ, որդեգրեց հետեւեալ բանաձեւերը՝

Ա.- ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Խորհրդային Հայաստանը իր բոլոր փայլուն նուաճումներով ու յաղթահարելի դժուարութիւններով թէ արբագրելի թերիներով հայրենիքն է համայն հայութեան, միակ երաշխիքը՝ մեր ժողովուրդի ազգային գոյատեւումին, խարիսխը՝ վերականգնած հայկական պետականութեան եւ մեկնակէտը՝ Հայ Դատի լուծման: Ողջունելի կը գտնենք Մայր Հայրենիքի մէջ վերջին տարիներուն թափ առած ընկերային-տնտեսական բարեկարգչական շարժումը՝ զայն նկատելով դէպի ռամկավարութիւն եւ ազատականութիւն առաջնորդող դրական քայլ մը, եւ կը հրաւիրենք համայն հայ ժողովուրդը՝ շահագրգռութեամբ ու խոհականութեամբ դիմաւորելու այդ ուղղութեամբ ամէն նոր զարգացում:

Հակառակ այն իրողութեան՝ թէ կուսակցութեանս դաւանած ընկերային-տնտեսական ու քաղաքական սկզբունքները տարբեր են Խորհրդային Հայաստանի մէջ այժմ կիրարկուող դրութենէն, կը շարունակենք անխախտ պահել Կուսակցութեանս աւանդական դրական վերաբերումը հայրենի պետութեան հանդէպ, միաժամանակ պար-

(ՇԱՐ.Ը 8-ՐԴ Է.)

Ռ.Ա.Կ.ի
Պաշտօնական Հաղորդագրութիւն
ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻ ՎԵՐՋԻՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻԻ

Ազգերու ինքնորոշման իրաւունքը խորհրդային սահմանադրական տրամադրութիւններուն վրայ խարսխուած ու պատմական անարդարութեան մը սրբագրումը յառաջադրող հայկական համաժողովրդային պահանջատիրութեան ի պատասխան, Խորհրդային Միութեան Գերագոյն Խորհուրդի Ցուլիս 18ի անարդար ու մերժելի որոշումը անկիւնադարձային նոր հանգրուանի մը առջեւ կը դնէ համայն հայութիւնը, Ստեփանակերտէն մինչեւ Երեւան, Պաքուէն մինչեւ սփիւռքի ամենահեռաւոր անկիւնը: Միաժամանակ, ան կը խախտէ մեր ժողովուրդին հաւատքը

(ՇԱՐ.Ը 11-ՐԴ Է.)

San Pablo / Brasil

Marachá Comemorou o "Dia das Mães"

Em 06 de maio passado, a S. B.C. Marachá realizou a tradicional comemoração do "Dia das Mães" reunindo significativo número de convidados em um jantar preparado pelas damas da sociedade, ocasião em que vários números musicais e declamações alusivas a data foram apresentados.

A festividade fou dirigida por Takui Sarkissian, tendo sido iniciada pelo Bispo Datev Karibian - Prelado Titular da Diocese Apostólica Armênia do Brasil. Na ocasião, a Sra. Mayranouche Keuroglian foi homenageada e o presidente da Marachá, Siragan W. Abaklian, citou datos biográficos da mãe homenageada, que nasceu em Marach, em 21 de janeiro de 1918, filha de Nazareth e Vergínia Danielian; casou-se com Karekim Keuroglian, tendo quatro filhos, cinco netos e quatro bisnetos. Após o corte do bolo, a Sra. Mayranouche recebeu flores e presentes, ficando emocionada.

Durante o evento, vários brindes foram sorteados e a saída foi servido um delicioso chá, acompanhado de doces sortidos. A benção final foi celebrada pelo Mons. Gabriel Chadarevian, da Paróquia Armênia Católica São Gregório Iluminador.

As declamações foram apresentadas por Olga Burjakian e Natali Arapian e os números musicais foram apresentados por Sirvart e Estepan Balikian; Serpui Abaklian; Jorge e Marlene Gazebayukian, Hoanes Tchakerian e Hildálea Gaidzakian.

OBS.: As informações para publicação desta matéria nos foram prestadas pela diretoria da Sociedade Beneficente e Cultural Marachá em 12 de julho de 1988.

Armenig Festeja 15º Aniversário

Um baile muito animado, no Sport Club Sírio, em São Paulo, foi promovido pelo Departamento de Jovens Armenig da UGAB, no dia 30 de junho passado.

O evento foi realizado em comemoração ao 15º aniversário de fundação do Armenig e reuniu um número bastante expressivo de jovens de nossa coletividade.

O tradicional bolo de aniversário foi cortado e os brindes com champagne completaram a alegria da festa.

Madagh em Osasco

No dia 03 de julho passado, após missa na Igreja Apostólica Armênia São João Batista, de Presidente Altino, foi celebrado pelo Bispo Datev Karibian - Prelado Titular da Diocese Apostólica Armênia do Brasil - o tradicional MADAGH.

A cerimônia, no ginásio de esportes da coletividade armênia de Osasco, teve a presença de significativo público.

Igreja Evangelica Armênia realiza Chá beneficente

No dia 29 de junho, a Sociedade de Senhoras da Igreja Evangélica Armênia realizou um chá beneficente, com a presença de muitas convidadas.

CORREÇÃO

Retificamos a informação publicada na matéria com o título "PAROQUIA ARMÊNIA CATOLICA FESTEJA SÃO GREGORIO ILUMINADOR"; o administrador regional da Sé é o Dr. Hana Gharib e não o Dr. Walter Nory, conforme noticiado.

El Dr. Stamboulian en la inauguracion de FUNCEI

Una saludable realidad

Fundación del Centro de Estudios Infectológicos

La Fundación del Centro de Estudios Infectológicos, inauguró oficialmente sus actividades con un cóctel ofrecido en el San Juan Tennis Club, el 22 de junio del cte. año.

Durante el mismo, su presidente, el Dr. Daniel Stamboulian, explicó los objetivos y las actividades que realiza la Fundación.

En primer lugar destacó qué es y qué hace la Infectología. Como especialidad médica es una de las más dinámicas, porque permanentemente aparecen nuevos gérmenes que producen nuevas enfermedades, mientras que otras son controladas o desaparecen. Además la Infectología está interrelacionada con casi todas las demás especialidades médicas.

Hoy la Infectología enfrenta nuevos problemas. Las enfermedades de transmisión sexual siguen con frecuencia al resfrío común y constituyen una verdadera epidemia.

El S.I.D.A., que comenzó hace ya casi nueve años, produjo más de 50.000 enfermos en Estados Unidos y 200 en nuestro medio. Es una enfermedad de pronóstico fatal. El número de infectados en Estados Unidos sólo, pasa el millón y medio. Si bien muchos pueden no enfermarse. El problema del SIDA nos acompañará hasta fines de siglo. Su importancia es tal que aparecerán dentro de poco sidólogos especialistas en SIDA.

Otro de los problemas actuales, son las infecciones en los pacientes que se hospitalizan. Existe una alternativa, de 1 en 20, que durante una internación hospitalaria se contraiga una infección. Estas son más resistentes a los antibióticos y más serias que las que se adquieren fuera del hospital.

Las diarreas y las gastroenteritis, están entre las cinco causas más frecuentes de muerte en América.

Las infecciones respiratorias, como el resfrío común y la influenza, son las infecciones más frecuentes y gran cantidad de gente muere en el mundo por la gripe. Todo esto muestra que la Infectología es, en la actualidad, una de las especialidades más importantes. Como en la década del 70 lo fue la cardiología, en la década del 80 lo es la Infectología.

Explicó luego la razón de la existencia de la Fundación. Afirmó el Dr. Stamboulian que, desde el comienzo de su trabajo como médico, lo hizo siempre desarrollando actividades asistenciales, docentes y de investigación. Sin embargo, consideró necesario organizar oficialmente la Fundación, para darle un marco institucional a todo lo que venía realizando en distintos centros médicos del país. Señaló a continuación los objetivos de la Fundación:

-Educar, no sólo a la comunidad, sino también al personal médico y paramédico.

Destacó que para poder realizar cambios, es fundamental la formación de recursos humanos. Por lo cual, desde 1979, se viene desarrollado el Programa de Residencia Especializada en Infectología. Cada año se seleccionan destacados profesionales médicos de distintos sectores del país, quienes trabajan con dedicación exclusiva en la Fundación durante dos años y medio a tres años, a fin de perfeccionarse en esta especialidad. Posteriormente son enviados a un país de Latinoamérica y a los Estados Unidos, para completar su formación.

Actualmente, médicos formados en la residencia antes mencionada trabajan en casi todas las provincias con los mismos objetivos.

-Ayudar a la prevención de las enfermedades infecciosas.

-Asistir y apoyar el manejo correcto de los pacientes infectados.

La Fundación ha organizado un Banco de Drogas y cuenta con protocolos especiales que permiten un tratamiento racional de los pacientes infectados.

-Apoyar la investigación aplicada, de tal modo que permita entender mejor las causas, la curación y la prevención de las enfermedades infecciosas.

La Fundación cuenta para la investigación básica, con la colaboración del Dr. Rosetto, actualmente profesor en Francia y líder en este tipo de investigación.

Enfatizó el Dr. Stamboulian que todos los integrantes de la Fundación, tienen muchas ganas de trabajar y desarrollarse para alcanzar los objetivos mencionados.

El núcleo central de la Fundación está formado por su presidente, el Dr. Daniel Stamboulian, por la Dra. Beatriz Sarachian, encargada del área de Microbiología, por el Dr. Luis Prudente, destacado neonatólogo y pediatra, por el Dr. Matarrese, contador y tesorero de la Fundación, y por la Sra. Sossie de Stamboulian, encargada de las actividades para acercar a la gente amiga, interesada en apoyar los diferentes programas.

Integran también la Fundación médicos, docentes y empleados administrativos, que trabajan en las distintas áreas: la médica, la de educación y la administrativa.

Finalmente, el Dr. Stamboulian destacó que la Fundación está abierta a todos y expresó el deseo de que muchos se acerquen a la misma para enrolarse en algunos de sus programas, ser partícipes en la concreción de los objetivos y sentir el placer de dar y recibir.

La Fundación -cuya sigla es FUNCEI funciona en Av. Las Heras 3169, 2º Piso, Buenos Aires, y son sus teléfonos 802-7772 y 801-4709/4571.

Continuación

POLITICA

El liberalismo pertenece a quienes lo defienden y lo ilustran

Guy Sorman

La cuarta idea falsa, forjada en particular por los economistas de la Cepal, es la idealización de la industria pesada vista como las catedrales de nuestro tiempo; a la inversa, la agricultura y los servicios son considerados como actividades indignas. La traducción técnica de esta mitología es el proteccionismo y la explotación fiscal de la agricultura. Este modelo sólo ha conseguido crear un sector público deficitario; las primeras víctimas de esta situación han sido los argentinos de modestos recursos, condenados a adquirir a precio demasiado caro productos mediocres.

La última idea falsa es la de transferir al extranjero, como víctima propiciatoria, todas las responsabilidades. Pues bien, de nada sirve preguntarse si el mercado internacional es justo o injusto: el mercado es eficaz y la indignación es improductiva.

ERROR ESTRATEGICO.

En resumen, el error estratégico de los sucesivos gobiernos de la Argentina me parece que está en haber confundido "potencia nacional" y "desarrollo". El verdadero desarrollo, y yo agregaría la verdadera potencia, está en movilizar todos los recursos humanos; es lo que la Argentina no se decide a hacer. ¿Por qué?

Ante todo, no hay que vacilar en señalar a los culpables. No pido que se los castigue, pero debo hacer notar que las ideas falsas no nacen por sí solas. El poder político no pone en vigor las ideas falsas sino después de que han sido legitimadas por los intelectuales. Los intelectuales argentinos, desviación corriente en todos los países, han forjado modelos ideales sin correspondencia con la realidad. Ellos prefieren modificar la realidad antes que el modelo que les pertenece.

Esta actitud autoritaria se reconoce en gran número de guerras civiles y situaciones de hambre. Los "liberales" argentinos tienen también su parte de responsabilidad. A menudo han sido inconsecuentes con sus propias filosofías. *El liberalismo, que fue en* sus orígenes un movimiento de modernización de la sociedad, se ha metamorfoseado con frecuencia en un instrumento de conservadorismo. En vez de ensanchar el círculo de los emprendedores, pequeños y grandes, los liberales lo han estrechado: la renta ha sido preferida a la empresa. A esa actitud friolenta en el plano económico se ha sumado el miedo a las masas y a la democracia. Tanto que la dinámica de las masas ha sido mejor comprendida y recuperada por los "justicialistas", cuando hubiera podido ser organizada por los liberales.

Continuará

PROFESIONALES

MEDICOS

Dra. Azaduhi Libertad Telecemian de Anger
Médica - Psicoanalista
Miembro adherente de la Asociación Psicoanalística Internacional
Tratamiento de Familias, Parejas, Adolescentes y Adultos.
Billinghurst 1663 P.B. D TE. 826-9267 91-8332

ESCRIBANO

GREGORIO HAIRABEDIAN
ESCRIBANO
Av. Roque S. Peña 570 331-5761 34-1579

ACCIDENTADOS

Adelantamos hasta A 100.000
por su daño físico o material
Estudio Jurídico EREVAN
Sarandí 461, 2° A TE. 941-9969
atención las 24 horas

Alicia Guiragossian

Interpreta sus Obras
En su única Presentación en
Buenos Aires

Especialmente invitada de Estados Unidos

Viernes 19 de Agosto — 21 horas
Auditorium Gulasarian — Armenia 1322

Invita: Comisión de Damas de U.G.A.B. — Entrada libre

ESTUDIO JURIDICO
Dr. Bautista Kuyumdjian
Dr. Gabriel E. Williams
Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams
Dr. Javier B. Kuyumdjian
TUCUMAN 1438 PISO 7°
T E 40-6809 / 7112 / 49 7049

U. G. A. B.
ARMENIA 1322 - BS. AS.
773-2820 y 772-2617

Comisión de Damas 30° Aniversario

Almuerzo
en el Restaurante de
Asociación Argentina de Golf
Lunes 22 de Agosto - 11 hs.
Costanera Norte (entre Salguero
y Av. Sarmiento)
Canasta - Bridge - Pinacle - Golf ...

Municipalidad de la Ciudad de Buenos Aires
Secretaría de Cultura
Centro de Divulgación Musical

CORO SHNORHALI

Auditorium Centro Cultural
Ciudad de Bs. As.
Sábado 13 de Agosto 21 hs.
Junín 1930 (Recoleta)

"Coro Shnorhalí"
de la UGAB
Programación de Agosto

Domingo 14 de Agosto 13 hs. Centro Armenio
Viernes 26 de Agosto 21 hs. Sholem Aleijem

PROMOCION 1988

Tradicional Cena de los Viernes

a partir de las 20.30
con los típicos platos de la cocina armenia

Armenia 1322

Asesoría técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales
ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA
Bme. Mitre 777 7° B. Capital
TE. 49-1942/1886
SEGUROS GENERALES LAMAS

PROFESIONALES

CONTABILIDAD IMPOSITIVA

Dr. Juan Carlos Merdinian
Abogado
Rondeau 578 TE. 051-45215
CORDOBA

ABOGADOS

Dr. Ricardo Delanian
Estudio Contable Impositivo
Contador Público U.N.C.
Entre Rios 263 1º 4
T.E. 3-1141 CORDOBA

Lutufyan Hnos. S.A.

Fábrica de pañuelos y toallas
Estamperías
y tintorerías de hilados
Larrea 738 **Cap. Fed.**
Francia 275 **San Martín** (Pcia. de Bs. As.)

COLEGIO MEKHITARISTA

Comisión de Padres

Cena - Tavlí y Pinacle
Sábado 20 de Agosto 1988, 18,30 hs.
Tavlí - *1er. Premio: 2 pasajes aéreos con estadía en Hotel Internacional de Iguazú*
Pinacle - *1er. Premio: Trofeo*

Virrey del Pino 3511 - Capital TE. 552-3690
Nota: Rogamos traer juego de tavlí

DAMNIFICADOS

Autos y Camiones robados
Erevan S.A. los localiza en cualquier parte del país
•Verificación por Rayos Laser
•Sistema Computarizado
Sarandí 461, 2º A Capital TE. 941-9969 - 42-3915
-Atención las 24 horas-

RESTAURANTE ARMENIO
NUBAR
• ALTA COCINA ORIENTAL

Reserve su lugar
Cnel. Niceto Vega 4615 - Capital Tel. 774-8571
Abierto todos los dias a partir de las 20 hs.
Domingos al mediodia

TEXTIL CENTER
DE GASE LUX S.R.L.
Fabricación de telas laminadas • Sedas
Gasas • Pallettes • Lurex • Exclusividades
Importación
Lavalle 2437 T.E. 962-9118
Alsina 1291 Capital T.E.38-6596

WILTON PALACE HOTEL

Av. Callao 1162
Tel. 41-9483
Buenos Aires
Argentina

ARMENIA

Armenia avanza hacia la normalidad

Programa de reformas económicas para Artsaj (Gharabagh)

Moscú (AFP) Alentadas por el arreglo a que parece haberse llegado en la conflictiva región de Artsaj, las autoridades soviéticas están impulsando un amplio programa de reformas y de puesta en marcha de mejoras e importantes obras.

Según las medidas adoptadas por el Consejo de Ministros, en un plan que va de 1988 a 1995, en institutos de Bakú se está terminando el proyecto de un hospital, varias escuelas, un embalse para el Río Badarachai, sistema de canalización y abastecimiento de agua para Stepanakert, así como otras obras relacionadas con la calidad de vida de la región. Ya llegaron a Stepanakert caravanas de camiones con medios técnicos, materiales de construcción y máquinas de obras públicas. Asimismo se están dando los pasos necesarios para la construcción de una nueva tipografía en Stepanakert, la que tendrá una capacidad de impresión de 20 millones de pliegos por año. Dentro de esas impresiones se incluye una sección dedicada a la publicación de libros y folletos en lengua armenia.

Por su parte, la Comisión del Ministerio de Aviación Civil llegó a la conclusión de que la comunicación con Stepanakert, situada en un lugar de accidentado relieve topográfico, podrá mantenerse con ayuda de los más modernos aviones. Y el Instituto Nacional de Proyección e Investigación Científica suministrará, en el próximo año, los planos para la instalación, en el aeropuerto local, de modernos equipos de radio navegación, así como para la construcción de una nueva estación aérea. Estas iniciativas están apoyadas por muchas empresas, de manera que en el más breve tiempo habrán de realizarse los trabajos adicionales a la realización de esta obra. Así, los trabajadores de la fábrica de estructuras de hormigón armado de Spendiarian se comprometieron, para antes de fin de año, a producir mil metros cúbicos de materiales en hormigón armado; y uno de los trusts de edificación decidió construir a cuenta de sus beneficios varias casas-habitación en Stepanakert. Igualmente los médicos soviéticos proyectan enviar profesionales a dicha región, con el propósito de realizar una observación médica profiláctica masiva y ayudar a sus colegas en la organización de un centro de diagnosis.

Encuentro de los secretarios del Partido Comunista de Armenia y Azerbaijan

Stepanakert, 2 (Tass) Los primeros secretarios de los Comites del Partido Comunista de Armenia y Azerbaijan, Surén Haroutiunian y Abduli-Rajman Vezirov, se entrevistaron hoy en esta capital para tratar las vías efectivas de los agudos problemas relativos al desarrollo económico de la región autónoma de Artsaj (Gharabagh).

De la entrevista también participó Arkady Volski, representante del Presidium del Sóviet Supremo de la URSS.

Los dirigentes intercambiaron opiniones sobre los problemas ligados al cumplimiento de las disposiciones del Comité Central del Partido, y Arkady Volski manifestó que se han elaborado y empezado a realizarse en la región una serie de medidas encaminadas a cumplir dichas disposiciones, así como a satisfacer las necesidades que preocupan a la población. Se destacó el imperativo de estabilizar el trabajo de las empresas, de la industria alimentaria, de poner orden en la economía comunal, de mejorar el abastecimiento de agua, de acelerar el desarrollo de la construcción de viviendas, así como la actividad del comercio en general.

Henrik Bogosian, primer secretario del Comité de la región de Artsaj, informó sobre la situación en la misma y las vías destinadas a sanear la vida social y aumentar el papel de las organizaciones del partido en estos procesos.

Durante la entrevista se señaló que en la región autónoma se han acumulado numerosas insuficiencias y dificultades, lo que demanda ejecutar medidas profundas para corregir la situación creada.

Con este motivo se elaboraron una serie de propuestas constructivas que permitirán utilizar más plenamente las posibilidades de ambas repúblicas, con el fin de acelerar el desarrollo socio-económico y cultural de Artsaj.

Las organizaciones del Partido, en Armenia y Azerbaijan, actuarán en estrecha colaboración, dentro del espíritu de la perestroika, partiendo de los intereses radicales de ambos pueblos y de todos los soviéticos, guiándose por las cláusulas del llamamiento de Mijail Gorbachov a los trabajadores, de los pueblos de Azerbaijan y Armenia.

Continúa la investigación judicial sobre Sumgait

Moscú 2 (Tass) Vladimir Nenasheev, Subjefe de la Dirección de Investigaciones de la Fiscalía de la URSS, manifestó hoy al periódico **Trud**, datos precisos acerca de los trágicos acontecimientos de Sumgait, donde un grupo de elementos inciviles cometió desmanes, violaciones, saqueos y asesinatos.

Señaló que más de 200 personas sufrieron lesiones corporales de diverso grado, y que, de los 32 muertos, 6 eran azerbaijanos, y que fueron destrozados y saqueados cerca de 200 departamentos, averiadas más de 50 obras de carácter cultural y educativo, e incendiados más de 40 automóviles.

Sobre todo esto se han exigido responsabilidades a los 94 infractores, todos los cuales estan en prisión. Se enviaron al Tribunal 16 causas judiciales instruídas contra 20 acusados más.

"Nuestro deber, señala Nenasheev, es poner en claro la verdad". Y agrega que el Tribunal a cargo de las Causas no se deja influenciar por el calor de las pasiones ni por ningún tipo de presiones, y no se apartará de ninguno de los artículos del código penal.

"Ahora la tarea consiste en analizar detenidamente las pruebas - dijo Nenasheev, - determinar el papel y el lugar de cada uno de los desórdenes masivos.

Alex Manoogian y sus treinta y cinco años de Presidente

Alex y Marie Manoogian

Cuando en 1953, toda la prensa armenia de la diáspora anuncia la ocupación de la presidencia del Consejo Central de la Unión General Armenia de Beneficencia por un exitoso empresario armenio -americano de los EE.UU., llamado Alex Manoogian, muchos se interrogaban acerca de quién era, qué antecedentes tenía, si podía llenar el espacio de los Nubar, de Gulbenkian o de Karaguezian en ese puesto; en fin, existían una serie de dudas acerca de lo acertado de su elección.

Pero, evidentemente, fue una decisión bien estudiada, tomada a conciencia, y que, a través de los años, vemos que vino a revolucionar no sólo la vida de Parecordzagan, sino también la de la Iglesia Apostólica Armenia y de toda la diáspora en general.

El desconocido Manoogian, con un trabajo similar al de las abejas, fue conociendo una a una, personalmente, las comunidades, escuchando sus necesidades, dando sus consejos, y creando *un estilo propio del* concepto beneficencia.

Si Manoogian hubiera dado sólo dinero, habría sido un gran benefactor. Pero Alex Manoogian, junto con sus principescas donaciones, dió su aliento, su consejo, permaneció junto a la obra que le fue encomendada, como un capitán responsable del gran barco de la Diáspora armenia.

El supo y sabe que ser presidente de Parecordzagan no es sólo ocuparse del destino de esa gran institución, ni de otras instituciones armenias o de la misma Iglesia Apostólica Armenia. El supo elevarse y elevar. Alentó la misión de la Iglesia. De las grandes instituciones armenias. Educacionales, culturales, sociales y políticas. La Asociación Cultural Tekeyan lo cuenta como un buen consejero, amigo y benefactor. Sardarabad reconoce su permanente aliento y lo estima como su primer lector.

Louis Simon

Y, también, él supo que ser presidente de Parecordzagan era ser fiel e incondicional creyente de la misión de nuestra Iglesia y de su Santa Sede de Etchmiadzin. Y que ser Presidente de Parecordzagan era también amar incondicionalmente a la Madre Patria, abrazar la Causa Armenia y trabajar por ella. Y tanto él, como losmiembros de la UGAB, y numerosas entidades armenias, creyeron en la Armenia Soviética, y alentaron los logros que ésta iba alcanzando a pesar de no coincidir con la filosofía del régimen imperante, y aún sabiendo que esos logros no conformaban las aspiraciones ni del pueblo de la Madre Patria ni de la Diáspora.

El fue de los que creyeron algo que sería creíble en el futuro. Y esa conducta de amor filial fue mal interpretada, induciendo a que personas u organizaciones mal intencionadas le dieran un tinte político a Parecordzagan, que no coincidía con sus principios, ni con su filosofía, y que simplemente querían provocar su debilitamiento.

Manoogian supo superar ese momento. Y hoy podemos decir que tanto la Diáspora como la Madre Patria reconocen su patriarcal figura, y la de la Institución que él preside, y la respetan en su verdadera dimensión, viendo cómo cumple con la misión que le fue encomendada.

Enumerar sus obras materiales, morales y espirituales sería un trabajo largo y complejo. Simplemente creemos que sólo con el monumento construído en los límites de la Santa Sede de Etchmiadzin, el Museo de Tesoros "Alex y Marie Manoogian", el señor Manoogian deja un mensaje de vida eterna para las futuras generaciones.

Dentro de las grandes donaciones que nos va dejando, nos da también la figura de su hija, Louise Simon, en quien no vemos una desconocida como fuera su padre en 1953, sino que va asomándose en la gran puerta de la diáspora armenia como una nueva revolucionaria de la colectividad en el mundo, a la que quiere dotar de un sello donde se conjuguen lomoderno, lo actual, con lo *tradicional. Es la acción* de la generación nacida en la Diáspora americana, iluminada con la voz que nos viene de siglos, que nos pide que continuemos con la lucha de la armenidad. Con nuevas formas, nuevos colores, con las características de los diferentes países en los cuales viven los armenios, pero portando la única bandera de la armenidad.

No queremos decirle **"tarea cumplida"** a Alex Manoogian. Sería ofensivo. El sigue, a pesar de haber pasado largamente los ochenta años, activo y despierto a cualquier problema o dificultad de las numerosas comunidades.

Sí queremos agradecer al Altísimo su presencia decisiva en este período de la historia armenia, y rogar a Dios para que le dé salud, junto a su compañera de luchas Marie, para que ambos se regocijen con los frutos de las obras realizadas y con las que continuarán realizando.

Sardarabad

Día de la Madre Armenia

El Día de la Madre Armenia, instituído por la Iglesia Apostólica Armenia, tiene por finalidad honrar a todas las madres de nuestra nacionalidad en el mundo. Es una fecha establecida para exaltar las virtudes de la Madre, a la vez que ponderar la acción cumplida a través de los siglos por la mujer armenia como protagonista de la historia. Y también hoy, como en el pasado, la mujer armenia mantiene las costumbres, las tradiciones y el idioma armenio. A ella, representada en la Madre Armenia, ofrecemos nuestro homenaje.

En la imagen de la Madre de nuestro Catolicós, que preside esta nota, simbolizamos a todas las Madres Armenias.

ANTICIPE SU VISITA A ARMENIA

viendo el documental

"Lo invitamos a Armenia"

que se proyectará el día 12 de agosto, a las 21 horas, en el Salón Gulassarian, de la UGAB. **Entrada Libre.**

80º ANIVERSARIO DE SU SANTIDAD VAZKEN Iº

Salida 20-09-88

Visitando: Erevan-Leningrado-Moscú.

Opcionales: Atenas-París.

30 años

ARMENIA AL ESTILO PARECORDZAGAN

: UGAB

Operador responsable TM TURISMO MUNDIAL

Sarmiento 552, 11º P.
Tel. 394-0096/0420/0744/7520
Télex 24393 TMSCA AR
E.V.T. 022/73

JOTOR SA

INVERSORA - FINANCIERA

La Empresa Líder del Mercado Inmobiliario

CENTRAL: Av. Callao 836
BELGRANO: Av. Cabildo 300
CABALLITO: Av. Rivadavia 4309
VICENTE LOPEZ: Av. Maipú 1601

T.E. 41-8671/6093/5312
T.E. 771-4695 - 773-2748
T.E. 981-4536/3288
T.E. 795-0934

Arshile Gorky

Pintor, poeta, pionero del arte moderno

Acaban de cumplirse cuarenta años del fallecimiento de Arshile Gorky, notable artista armenio, pionero del arte moderno en los EE.UU. Su destino trágico estuvo signado por la muerte de sus seres queridos, por el desarraigo de su pueblo natal y de su patria, que marcaron su vida y su arte.

Nacido Vosdanik Adoian en la provincia de Van, en 1904, su familia, junto con miles de compatriotas, fue deportada en 1914 hacia la frontera de Armenia Caucásica. Tras una penosa marcha de 8 días, dejando a muchos en el camino, llegaron a Armenia, estableciéndose en Erevan en una época de guerra, de hambre y de extrema miseria.

Su madre murió muy joven dejándolos huérfanos a él y a su hermana menor, quienes fueron poco después enviados a EE.UU. gracias a la generosidad de antiguos amigos de la familia. Allí ambos se reunieron con su hermana mayor, emigrada años antes. Luego de pasar por distintos trabajos, Gorky decidió dedicarse exclusivamente al arte.

Artista de avanzada, en sus primeros años fue influenciado por Cezanne, Picasso, Matisse, luego por De Chirico, Dalí y los otros surrealistas, hasta lograr *crear su propio y original estilo, en cuya elaboración tuvo mucho* que ver el surrealismo que explora lo irracional, lo Bizarro, los recónditos rincones del inconciente, los sueños, liberando al arte del control de la conciencia, dejando volar la imaginación.

Especialmente decisiva fue la influencia de Miró en Gorky. Así como el pintor catalán debía mucho a su herencia secular - los frescos y manuscritos románicos -Gorky también nutrió su arte con el legado artístico de sus ancestros: las esculturas, los jachkars, los frescos y los manuscritos medievales armenios.

Frecuentemente se refería al esplendor de las esculturas de Aghtamar y expresaba su admiración por las miniaturas medievales: "Amo a la escuela de Van, amo a la escuela de Cilicia y a nuestros Sarkis Pidzak y Toros Roslin". "Cuando veo arte antiguo armenio, siento que soy parte de él. Siento y pienso como estos antiguos artistas".

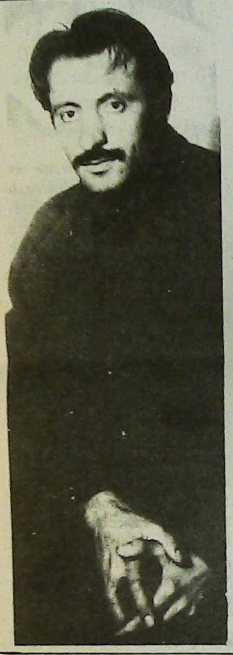

Arshile Gorky y dos expresiones de su arte.

En el arte armenio, así como en el surrealismo, Gorky encontró un arte que combina los mundos de la imaginación interior y la realidad exterior, lo sagrado y lo profano. Su lenguaje artístico es abstracto, poblado de signos, de símbolos y formas que reflejan las imágenes que su sensibilidad toma de la naturaleza, porque Gorky parte de un contacto directo con la naturaleza, pero ésta despierta en él evocaciones, nostalgias. En 1942, en carta a su hermana Vartoush, recuerda su tierra natal, su paisaje tantas veces añorado: "Querida hermana, en mi arte, frecuentemente dibujo nuestro jardín y recreo su precioso verdor y su vida. ¿Puede un hijo olvidar el suelo que lo engendró? Quisiera capturar el folklore y la belleza física de nuestra Madre Patria en mis obras".

A través del surrealismo Gorky transformó sus memorias, sus nostalgias en visiones de maravillosa fantasía, pero su extraordinario mérito fue crear un nuevo lenguaje fusionando la tradición del Cercano Oriente con el arte occidental europeo y la vanguardia del arte del siglo XX.

En su breve vida produjo algunas de las más sublimes obras de nuestro tiempo. Alcanzó la madurez artística muchos años antes que sus amigos de la futura Escuela de Nueva York e introdujo ideas y técnicas nuevas, anticipándose al expresionismo abstracto y al informalismo.

Verdadero precursor de artistas como Newman, Pollack, Rothko, Morris, Louis, buscó el cambio, experimentó técnicas y posibilidades formales. El reconocimiento a su obra fue tardío y breve. No fue hasta 1945, tres años antes de su muerte, que pudo escribir a su hermana que por primera vez en su vida trabajaba sin apremios económicos.

En 1946, un incendio en su estudio destruyó gran parte de sus obras. En febrero del mismo año fue operado de cáncer. En junio de 1948, después de un accidente automovilístico en el que se rompió el cuello, su brazo quedó paralizado. A su regreso del hospital su mujer lo abandonó, llevándose a sus dos hijas a la granja paterna. Desesperado, frustrado en el amor y en el arte, Gorky se suicidó el 21 de julio de 1948.

Destino trágico signado por la incomprensión, la soledad, los recuerdos de su añorada tierra natal, a la que nunca pudo volver; la nostalgia de sus viñedos y jardines, de sus montañas y ríos, y de los colores de la inagotable paleta de la naturaleza de Armenia.

Mirta D. de Sarafian

Koulaksizian Hnos. S.A.
FABRICACION DE TEJIDOS
LIMA 3560 - (1678) CASEROS
TE. 750-5883/3501/4632

Electrónica DE LA PAZ
Reformas a Binorma
Service Especializado en:
TV Color y Video
Computación
CIUDAD DE LA PAZ 1782 - TEL. 783-1109/785-6646

Avedis Nalbandian
En el quinto aniversario de su fallecimiento

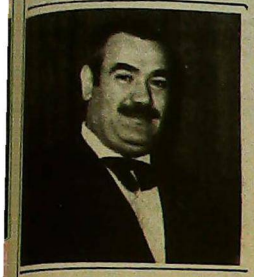

En estos días se cumplieron cinco años del fallecimiento del dirigente nacional Avedis Nalbandian, acaecido en la ciudad de San Pablo en el pleno ejercicio de sus funciones.

Avedis Nalbandian fue un soldado ejemplar en la lucha por la preservación de la armenidad. En la defensa de las instituciones más importantes de la Diáspora Armenia: la Iglesia Apostólica Armenia, la Unión General Armenia de Beneficencia, y el Partido Ramgavar.

Su vida toda fue lucha, iniciada en su Jerusalem natal, donde tuvo su formación humanística y religiosa, asimilando el ejemplo cotidiano de altas personalidades de nuestra Iglesia y del quehacer político armenio.

Fue un soldado ejemplar, que no claudicó en momento alguno. La colectividad armenia de Montevideo le debe gran parte de su actual brillo. Junto con las beneméritas figuras de Misak y Arpiné Kouyoumdjian, singulares benefactores sudamericanos, logró llevar a buen término la construcción del Colegio Nubarian y Liceo Alex Manoogian de la UGAB local.

Luego, el Consejo Central de la Unión General Armenia de Beneficencia le encomienda la organización del Colegio Paren y Regina Bazarian, de la filial San Pablo de la UGAB, que actualmente está dirigido por su esposa Nelly, y al poco tiempo se le deteriora la salud y fallece en su campo de batalla, en la sede de su querida Parecordzagan.

El partido Ramgavar lo ve como un incansable luchador, y uno de los factores determinantes de su organización y crecimiento en Sudamerica.

A él se debe la agrupación Tekeyan de la ODLA de Montevideo, a la que dotó de un órgano de expresión -**"La Voz de Tekeyan"**- cuya misión continúa hoy bajo la dirección del Dr. Pedro Danielian, además fue miembro de la Regional en cuya fundación tuvo también un papel protagónico.

Hoy su persona no está. Pero si está el mensaje por el cual luchó, y por el cual seguiremos luchando hasta que la justicia llegue al pueblo armenio.

CONTEMPORA
Alfombras Atlántida
CORDOBA 4475
CAPITAL FEDERAL
T.E. 773-2704
774-2977

Doctor
Luis H. Vertanessian
Escribano
Nueva dirección
Florida 375, 4°
Tel. 334-5726/28

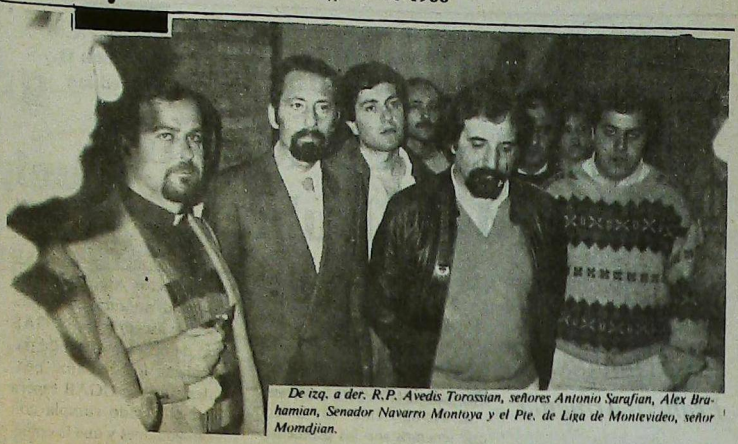

De izq. a der. R.P. Avedis Torossian, señores Antonio Sarafian, Alex Brahamian, Senador Navarro Montoya y el Pte. de Liga de Montevideo, señor Momdjian.

Nota de actualidad

Las Olimpíadas de UGAB y la Causa Armenia

El mes pasado tuvo lugar en la ciudad de Córdoba la 17ª Olimpíada Sudamericana de Ligas de Jóvenes de la Unión General Armenia de Beneficencia. Es de destacar que Córdoba fue el lugar donde se realizaron las primeras Olimpíadas Sudamericanas y, por lo tanto, ésta fue la quinta vez que con gran éxito esa filial organizó y preparó esta fiesta de la juventud armenia.

El acto inaugural, que contó con la presencia de autoridades provinciales y comunitarias, presididas por las banderas de la Argentina y de Armenia, y el standarte de Parecordzagan, se inició con la ejecución de los himnos nacionales de Argentina, Uruguay y Brasil, y la marcha de UGAB ejecutadas por la banda de la Policía Provincial, himnos que fueron coreados por todos los presentes dando a la fiesta un brillo acorde con su importancia.

Junto al Presidente de UGAB Córdoba, señor Nourikhan, los juveniles cordobeses con sus trofeos.

El equipo de voley de Liga de Buenos Aires.

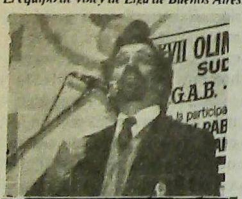

El senador Montoya habla en el acto de apertura de las Olimpíadas.

Pero como la juventud de Parecordzagan - al igual que las demás juventudes armenias - vive plenamente el histórico momento del reclamo de nuestro pueblo para la restitución de Artsaj (Gharabagh) a la República Soviética de Armenia, numerosos carteles daban cuenta de la voluntad de esa juventud de Ligas de Jóvenes adhiriendo a los reclamos armenios.

Asimismo, y poniendo una nota de gran emotividad y conciencia de armenidad, se invitó al público presente a guardar un minuto de silencio en memoria de las víctimas de Sumgait, de Artsaj y del Aeropuerto Zvartnots. Y el día domingo, en la Iglesia Armenia San Jorge, tuvo lugar, a pedido también de Liga de Jóvenes, un responso en memoria de los que dieron su vida por Artsaj, como así también por los miembros fallecidos de UGAB.

En las Olimpíadas, desde hace varios años, lo deportivo es una parte de los encuentros juveniles. Lo que ha adquirido importancia y continúa con entusiasta crecimiento, son las Conferencias y Seminarios que se realizan, referidos a la Causa Armenia, al rol de la Iglesia Armenia, a la forma de difundir más la milenaria cultura armenia, y a cómo acercar más a la juventud a los temas armenios.

Todo esto no es casual. Es el resultado de una política coherentemente organizada por el Consejo Central de la UGAB y de su digno Presidente Vitalicio Alex Manoogian, quienes han implementado los medios para que UGAB brinde mayor esfuerzo a los movimientos juveniles y concientice a la juventud con una formación sana, pacífica y humana.

La Regional Sudamericana de Ligas de Jóvenes, como así también las Comisiones locales, han sabido responder a este llamado, y vemos cómo hoy la juventud de UGAB, antes que pensar en el deporte en sí, antes que pensar en lo social en sí, pensó en los nuevos mártires de la Causa Armenia. Sí, hoy, fin del siglo XX, siglo de los Derechos Humanos, continuamos dando mártires que la juventud reconoce, que los siente como propios y los recuerda como hermanos.

Honor a nuestra sana juventud de Liga de Jóvenes de UGAB, que con su acción brindó ejemplo a toda la comunidad armenia de Sudamerica y a la gran familia armenia de la Patria y de la Diáspora.

Continuación

(Entrevista al doctor Atamian)

INTERNACIONAL

de Haracn - A.M. Traducción D. Kahvedjian

La Casa Estudiantil Mary Nubar

Hechos de la Comunidad Franco-Armenia

ista es la situación, tenemos ·bides tareas y nos hallamos e serios obstáculos. La se- nda cuestión es nuestro défi- permanente. Para quilibrar el presupuesto de la asa Estudiantil, necesitamos ener 140 camas. Con esestras72 camas, en la ac- ilidad tenemos un déficit de a 500 mil francos. Los gresos de 1987 alcanzaron la uma de un millón de francos, los egresos llegaron a 900 mil ancos en gastos varios, fun- mentalmente para el sistema calefacción.

P.-¿En estos momentos, cuántos estudiantes tienen?

R.-Setenta y dos. 40 armenios y 32 extranjeros. Entre los armenios hay 9 de Francia, 12 de El Líbano, 11 de Siria, 6 de Persia, etc. *También hay 8 armenios en otras casas, donde* han encontrado mejores condiciones. Entre los estudiantes que están en nuestra casa hay 20 que no pagan gracias a la Unión de Amigos de la Casa Mary Nubar; nuestra Casa es la única que no tiene un Estado detrás suyo. Como usted puede ver, de 72 estudiantes 40 son armenios, en consecuencia ¿a quién debemos el déficit? Este es el gran problema.

P.-¿Cuáles son las perspectivas inmediatas?

R.-En principio creo que debemos negociar nuevamente el convenio con la Fundación Nacional. Ya sabe usted que hay 40 estudiantes armenios, de los cuales 20 no pagan; hay otros 20 y un déficit anual de medio millón. No hay razón alguna para que, por sólo 20 estudiantes armenios haya que asumir tal déficit. Es cierto que los extranjeros pagan totalmente su parte, pero, dentro de la estructura general, también tienen su parte en el déficit.

P.-Todo esto es exacto, es necesario, en homenaje a Boghos Nubar, no dejar de lado ningún punto y sabemos que en 1928 apenas habían 4 ó 5 Casas Estudiantiles en la Ciudad Universitaria Internacional de París, y en cierto modo esta Casa es un poco nuestro orgullo y un hecho muy importante. Pero volvamos a los problemas inmediatos y a las perspectivas.

R.-Actualmente lo único que tenemos son las promesas del Rectorado con respecto a su participación en los gastos que requieren las tareas de refacción. Es una promesa indefinida ya que no hay fechas ni tenemos idea acerca del volumen de la ayuda prometida. Creo que la solución está en la participación, tenemos que colaborar para no enfrentarnos a una situación sin salida. No es suficiente decir que tenemos derechos y clausurar la Casa. Rechazo esa solución, tampoco podemos decir que la Casa fue clausurada porque no tuvimos la ayuda de las autoridades públicas. La colectividad armenia no tiene derecho a transferir sus responsabilidades al Estado Francés. Las autoridades públicas tienen sus responsabilidades y obligaciones, y la comunidad armenia debe demostrar que tiene su parte en esas responsabilidades, asumir sus obligaciones morales y materiales, tiene que manifestar su deseo de que la Casa siga existiendo. UGAB no tiene porqué hacer sacrificios si a la colectividad no le interesa que la Casa continue su actividad. ¿Qué sucederá?. La Casa será clausurada. La Fundación se adueñará de ella y la llenará con estudiantes no armenios. Estamos obligados a hallar un grado de comprensión. Existen diversos problemas: ¿vale la pena, acaso, echar el déficit sobre los hombros de la colectividad?.

Esta charla se prolongó algo más, sin tocar temas económicos, y reflexionamos sobre otros síntomas que en definitiva condujeron a esta situación.

Se reduce el número de estudiantes armenios. Es conocido que hay un retroceso en la educación francesa y un avance en el estudio universitario anglosajón. Por lo tanto se reduce la afluencia de estudiantes a Francia.

Los estudiantes armenios de Francia tienen que frecuentar el Instituto Mary Nubar, pero no podrán gozar de los beneficios existentes, el problema del idioma ya no se toma en cuenta y fue derogada esa norma.

A esto hay que agregar que el edificio no está en condiciones de brindar comodidades. El doctor Atamian, en la actualidad no está en condiciones de asegurar que UGAB habrá de brindar su ayuda para realizar los trabajos pendientes. Lo que UGAB espera es que el Estado cumpla con sus obligaciones y que la colectividad exprese de alguna manera su deseo de que la Casa siga funcionando. Si se dan estas condiciones es probable que UGAB haga llegar su colaboración, pero no desea tomar la iniciativa, ante la posibilidad de que tanto el Estado como la colectividad se mantengan al margen.

En lo inmediato UGAB organiza algun festival bailable para obtener algunos recursos. Esto no es lo importante ni lo interesante. No son las fiestas lujosas y costosas que darán solución a nuestra preocupación fundamental. El dinero no resuelve todo, nuestro problema es otro. Y cuanto más reacios nos mostremos a aceptar el diagnóstico de nuestra enfermedad, más difícil será hallarle solución.

Y, en definitiva,el dinero es lo que con más facilidad se puede obtener en las floreciente comunidades de Occidente. ¿Y después? Cubriendo el déficit, ¿se solucionan nuestros problemas?; ¡no!. ¿Es necesaria la Casa Estudiantil Mary Nubar en este momento? Si consideramos que no es nuestra ni de UGAB, ¿la colectividad, debe aportar dinero? La respuesta, indudablemente, debe ser afirmativa ya que, en definitiva, estas son todas las riquezas de la diáspora, aún cuando no sean nuestras como propiedad. Pero para nosotros, el aspecto moral siempre fue lo más importante. A partir de Avarair. Y merced a esa riqueza es que hemos podido resistir en la diáspora. Mary Nubar, Beneficencia Estudiantil, Samuel Murad, ésto es la diáspora. Y no olvidemos a la prensa armenia - queremos decir prensa en armenio -, y si ocurre que día a día desaparecen si no nos concientizamos que de su persistencia depende nuestra persistencia, entonces todo será más simple, caeremos nuevamente en brazos de una ensoñación placentera y continuaremos viviendo nuestra vida de armenio irresponsable de la diáspora.

Es necesario reaccionar antes de la hora veinticinco, para luego no sentir arrepentimiento. Puede ser tarde.

ARTE & CULTURA

Nuestros pintores

Ara Lutufyan

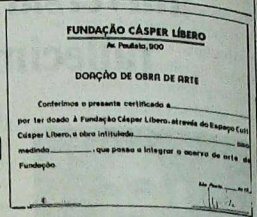
FUNDAÇÃO CÁSPER LÍBERO

Av. Paulista, 900

DOAÇÃO DE OBRA DE ARTE

Conferimos o presente certificado a

por ter doado à Fundação Cásper Líbero, através do Espaço Cultural Cásper Líbero, a obra intitulada

medindo , que passa a integrar o acervo de arte da Fundação.

Recientemente tuvimos oportunidad de referirnos a la personalidad de este artista y a su última exposición realizada en la UGAB de Brasil.

Aquel joven inmigrante, que llegara a este pais allá por el 1946, pleno de ilusiones y sueños, nació en Estambul en el año 1911.

El premio más reciente recibido por el arte excepcional de Ara Lutufyan queda testimoniado en el diploma que reproducimos en esta misma página, otorgado por la Fundación Cásper Líbero, de Brasil.

Siete exposiciones jalonan las manifestaciones del arte de Lutufyan, y cronológicamente son:

1979: Salón Carlos Garabedian, de la Escuela Armenia de Vicente López.

1980: Fundación Educacional Jrimian.

1982: Unión General Armenia de Beneficencia de Buenos Aires.

1983: Alianza Francesa.

1984: Unión General Armenia de Beneficencia de Buenos Aires.

1986: Unión General Armenia de Beneficencia de Francia.

1988: Unión General Armenia de Beneficencia de Brasil.

Lilian Balayan

Centro Cultural General San Martín

Cabaret de las artes

Una nueva reunión cultural de este ciclo, creado y dirigido por la escritora Felisa Kuyumdjina, tendrá lugar el miércoles 10 del corriente, a las 20.15, en la Sala F, del Centro Cultural General San Martín, con entrada libre.

En la oportunidad, y en el espacio "Un largo camino de poesía", la escritora dialogará con el actor Máximo Paz, quien recitará trozos de poesías pertenecientes a Pablo Neruda, Pedro Miguel Obligado, Juan Albornoz, A. Requeni, Jack Prevert y César Vallejos.

La ilustración musical estará a cargo de Reinaldo Arena, en guitarra y Viviana Liatis en flauta. Las danzas serán interpretadas por la bailarina Patricia Russo.

Exposición de Arquitectura Armenia

Del 9 al 19 de agosto, de 10 á 21 horas, se realiza en la Sala de Profesores (P.B.), Pabellón III, de la Ciudad Universitaria, la Exposición de **Arquitectura Armenia** organizada por la Secretaría de Extensión Universitaria de la Facultad de Arquitectura y Urbanismo.

En el mismo local, el miércoles 10, a las 19.30, se proyectará un audiovisual sobre arquitectura armenia y, posteriormente, los Profesores de la cátedra de Historia del Arte de la mencionada Facultad debatirán en mesa redonda sobre este tema.

VIDEO Y FOTOGRAFIAS
VIDEOLOOK
JUNIN 49 3º J
TEL 953 4135 - 258 8780
PUBLICIDAD
SOCIALES
RETRATOS

Ալեք Մանուկեանի Նախագահութեան 35րդ Ամեակը

Ամբողջ համայն Սփիւռքի մամուլը իր առաջին էջերուն վրայ կ'աւետէր, Ալեք Մանուկեան անունով –փայլուն եւ յաջող գործատէր– ամերիկահայ մը Հ.Բ.Ը.Մ. Միութեան կեդրոնական Վարչութեան Նախագահ ընտրուելիքը՝ քիչեր միայն գիտէին թէ ո՞վ էր Ան եւ ի՞նչ էին Անոր կարողութիւնը, անցեալն ու փորձառութիւնը: Շատեր հարց կու տային եթէ պիտի յաջողանար շարունակել նուպարներու, կիւլպէնկեաններու եւ գարակէօզներու վիթխարի գործը, եւ մանաւանդ լեցնել այս տիտաններուն ետին ձգած հսկային պարապը: Այսքան մեծ էին իր ընտրութեան հանդէպ կասկածները:

Սակայն՝ տարիներու ընթացքին, ո՛չ միայն բոլոր վերապահութիւնները, այլ մէկ եւ կատարելապէս փարատեցան, ո՛չ միայն բոլոր թերահաւատները համոզուեցան թէ Ալեք Մանուկեանի ընտրութիւնը ամենադիպուկ որոշումն էր, այլեւ, ու նամանաւանդ՝ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը եւ Սփիւռքի Հայ Առաքելական Եկեղեցին ամենաբարեպայման հանգամանքով օգտուեցան անոր յեղափոխական բարեկարգութիւններէն:

Ալեք Մանուկեան՝ Հ.Բ.Ը.Մ.ի ի սպաս դրաւ իր հզօր անհատականութիւնը, եւ աշխատելով մեղուներու ժրաջանութեամբ՝ անձնապէս, մէկ մէկ՝ ծանօթացաւ բոլոր հայ գաղթօճախներուն, սերտեց անոնց վիճակները, ինչպէս նաեւ կարիքները: Ուշադրութեամբ մտիկ ըրաւ, նօթագրեց, եւ պատշաճ խորհուրդները եւ որդեգրեց լաւագոյն միջոցառումները: Որդեգրեց աշխատանքի յատուկ տիեզերք մը, եւ բարերարութեան ոճ: Ստեղծեց իր շուրջը հրապոյր եւ սէր: Այսօր՝ Իր գործերը պերճասօրէն կը վկայեն իրեն համար:

Ալեք Մանուկեան միայն իր դրամը տալով գոհանար՝ արդէն մեծ բարերար մը պիտի ըլլար անկասկած: Սակայն՝ Ան տուաւ իր իշխանական նուիրատուութիւններուն հետ, նաեւ ու նամանաւանդ իր թանկագին չունչը, իր խրատեց եւ հսկեց հօր մը պէս իրեն վստահուած գործին վրայ, զայն նուիրուելով եւ ապրելով անոր հետ, ինչպէս պարտաճանաչ հայորդիանատուութեան գիտակից նահապետ մը, Ան հմտօրէն առաջնորդեց Սփիւռքը, ամենախոթոթորկալի օրերուն:

Ապացուցաւ թէ Հ.Բ.Ը.Մ.ի Նախագահ ըլլալ՝ չի նշանակեր միայն զբաղիլ միայն մեծ հաստատութեան՝ այլ Հայ Առաքելական Եկեղեցիի եւ ամբողջ հայ կազմակերպութիւններու ճակատագրով, ու նաեւ քալլայերել, ամրապնդել եւ սփռել անոնց ազդապահպանման սրբազան Առաքելութիւնը: Ապացուցաւ բարձրանալ եւ իրեն հետ բարձրացնել իրմէ կախեալ համազգային վիթխարի հաստատութիւնը:

Ալեք Մշակութային Միութիւնը մէկն է հայ մեծագոյն –կրթական, մշակութային, ընկերային եւ քաղաքական– կազմակերպութիւններէն՝ որ իր համարէ իր լաւ բարեկամը, խորհրդատուն ու բարերարը, իսկ Ան՝ «հայոց պատուոյ» Շաքաթաթերթը, որ իր մօտ ճանչցաւ մշտական քաջալերանք, հպարտութեամբ կը յայտնէ թէ Ան եղաւ եւ է իր առաջին րնթերցողը:

Ապացուցաւ նաեւ թէ Հ.Բ.Ը.Մ.ի Նախագահ ըլլալը կ'ենթադրէ խոր, եւ ամբողջական պայմանի հաւատք՝ Հայ Առաքելական Եկեղեցիի Առաքելութեան մասին, նաեւ անոնց հաստատամտութիւն անոր Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնին, եւ նամանաւանդ անվերապահ, եւ առանց պայմանի սիրով Մայր Հայրապետին, նուիրուելով Հայ Դատին, եւ անխոնջօրէն աշխատիլ ի խնդիր այս ամենուն:

Ապացուցաւ թէ Նախագահին, եւ թէ Հ.Բ.Ը.Մ.ի վարչականներուն –ու բոլոր

(ՇԱՐ.Ը 18-ՐԴ ԷՋ)

ԽՕՍՔ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԺԷ. ԸՆԴՀ. ՊԱՏԳԱՄ. ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

(ՇԱՐ. Ա. ԷՋԷՆ)

տականութիւն ընկատելով հրապարակաւ քննադատել բացասական ամէն երեւոյթ՝ ձգտելով եւ ի հարկին աջակցելով անոնց բարձումին, յօգուտ հայրենաբնակ մեր ժողովուրդին բարօրութեան եւ Մայր Հայրենիքին զօրացման:

Բ.- ՀԱՅՈՑ ՀՈՂԱՑԻՆ ԴԱՏ

Կը վերահաստատենք մեր պահանջը՝ Խորհրդային Հայաստանին միացնելու պատմական օրէնքի հակական այն հողերը, որոնք կը շարունակեն մնալ Հայաստանի սահմանակից խորհրդային հանրապետութիւններու իշխանութեան ներքեւ:

Ոգեւորութեամբ կ'ողջունենք Ղարաբաղը Խորհրդային Հայաստանին միացնելու համաժողովրդային շարժումը եւ մեր ամբողջական զօրավիգը կը յայտնենք Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզի եւ Խորհրդային Հայաստանի խորհրդարանական համատեղ պահանջին՝ զայն նկատելով յուսադրիչ ընկերային-տնտեսական պատճառները.

բ.- բացայայտել արտագաղթողներուն յաճախ սպասող դառը յուսախաբութիւնները՝ արտագաղթի շարժումը մեղմելու եւ նոյնիսկ կասեցնելու բաղձանքով.

գ.- Արդէն իսկ արտագաղթածները մօտեցնել մեր ազգային կառոյցներուն՝ զանոնք եւս գործնապէս լծելու հայապահպանական աշխատանքներուն:

Դ.- ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԱԶԳԱՊԱՀՊԱՆՈՒՄ

Հետեւողական կիրարկումովը Կուսակցութեանս ազանդական վարքագիծին՝ պիտի շարունակենք ջանադրուիլ եւ գործնապէս օգնել որ սփիւռքահայերը իրենց քնակած երկիրներու իշխանութեանց հանդէպ իրենց քաղաքացիական հաւատարմութիւնը պահպանելով հանդերձ, գործօն դերեր ստանձնեն տեղական ընկերային-քաղաքական կառոյցներու մէջ՝ ունկի արդիւնաւոր կերպով յառաջ տանելու ազգապահպանական մեր աշխատանքները եւ ունկի ձգտ հաւաքականութիւններու վերածելու մեր գաղութները:

Վճռած ենք ինչպէս անցեալին, այնպէս ալ ներկային եւ յառաջիկային տրամադրելի եւ օրինաւոր ամէն միջոց գործադրել՝ գաղութներու մէջ պահպանելու մեր տոհմային կրթութեան եւ մշակութային զարգացման մարդկային իրաւունքները, որպէս եւ բաշխատարած են Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան

(ՇԱՐ.Ը 11-ՐԴ ԷՋ)

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐՋԱՆԱԳՈՐԾ ԼԵՒՈՆ ԹՈՔՄԱՋԵԱՆ

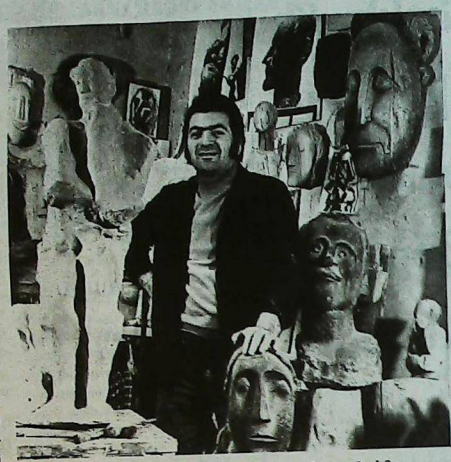

Հայրենիքէն գաղութս ժամանեց Հ.Բ.Ը.Մ.ի հրաւէրով Երկուշաբթի, Օգոստոս 1ին, հայրենի համբաւաւոր արձանագործ՝ Լեւոն Թոքմաջեան:

Երեւանի «Մարտիրոս Սարեան Ցուշարձանին» հեղինակը, որ 10 օրերէ ի վեր հիւրն է Պուէնոս Այրէսի Հ.Բ.Ը.Մ.ին, այցելեց, Երեքշաբթի, Օգոստոս 2ին, խմբագրութիւնս, ուր ունենալ շահեկան երկար խօսակցութիւն մը՝ հայրենի հրատապ հարցերու շուրջ, բարեկամական սիրալիր մթնոլորտի մէջ:

Ականաւոր Արուեստագէտը –ինչպէս ծանօթ է– պիտի պատրաստէ այլ յուշարձաններ որ պիտի բարձրանան Արմենիա հրապարակին վրայ եւ որ պիտի խորհրդանիշէ արժանիքներու բարեկամութիւնն ու երախտագիտութիւնը՝ Արծանիքին Պետութեան եւ մեծ ժողովուրդին հանդէպ:

Մեծ արուեստագէտին՝ «ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏԻ 70ՐԴ ԱՄԵԱԿԸ

Գաղութիս հայ կազմակերպութիւնները միատեղ տօնեցին, Երկուշաբթի, Օգոստոս 1ին, Teatro Sala ի մէջ, Սարտարապատի ճակատամարտի 70րդ Ամեակը:

Գրն. Խօսէ Տէօքմէճեան ընդգծեց այս պատմական հերոսամարտի հայրենասիրական բնոյթն ու պատգամը, բացատրելով թէ գաղութիս համար ինչ կը նշանակէ Սարտարապատի 70րդ Ամեակի նշումը:

Ապա առին նաեւ Տաւիթեան Գաբէլեան (Հայերէնով) եւ Գաստոիօ կակուեան (գասթիերէնով): Մրթիա Սալեան եւ «100 առ 100 Հայ երաժշտութիւն» համոյքը մեկնեցին Սարտարապատի նուիրուած ազգային երգեր: Նոյն հերոսամարտէն ներշնչուած պոյեր «Գայիանէ» Պարալետի կողմէ արժանացաւ բազմահեծան ջերմ ծափահարութիւններուն: «Ընտրհալի» երգչախումբը ղեկավարութեամբ՝ Տիկ. Տիանա Սալաֆեանի երգեց բազմաթիւ հայրենասիրական երգեր՝ որոնցմէ «Մարտարապատին մասին» ցեցաւ, յոտնկայս, ամբողջ բազմութիւնը՝ ստեղծելով անմոռանալի խանդավառութիւն:

ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԱՌԹԻԻ

Հ.Բ.Ը.Մ.Ի ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑԸ ՊԱՇՏՊԱՆ ՀԱՅ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԵԱՆ

Հ.Բ.Ը. Միութեան Հարաւ Ամերիկայի երիտասարդաց Լիկայի Շրջ. Վարչութիւնը, հաւաքուած Գորտոպա Նահանգին մէջ, կ'որոշէ –Հարաւ Ամերիկայի Լիկաններու՝– Պուէնոս Այրէս եւ Գորտոպա (Արծանիքին), Մոնթէվիտէօ (Ուրուկուայ), Սան Փաւլօ (Պրազիլ) – 17րդ Ողիմպիականներու ընթացքին՝ զօրավիգ կանգնիլ հայրենի Թէ Արցախի (Նակօրնի Ղարաբաղ) ժողովուրդներուն արդար պահանջներուն:

Ինչպէս միշտ, անգամ մը եւս Հ.Բ.Ը. Միութիւնը կը յայտնէ իր անբեկեալ հայրենասիրութիւնը:

Հ.Բ.Ը.Մ.ի երիտասարդութիւնը, առանց որեւէ պայմանի երկարեց եղբայրութեան ազնիւ ձեռքը իր հայրենի եղբայրներուն եւ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի, հաստատմամբ հետեւելով՝ Հ.Բ.Ը.Միութեան նուիրական պատմութիւններուն եւ բարձր ի տէպ ներուն, զորս, 1906ին Հ.Բ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան, բարեյիշատակ Գոդոս Նուպար հաստատեց, ներշնչելով իր մեծ տեսիլքէն – եւ զորս ի զօրու եւ վառ կը պահէ ճկեցնս Նախագահ եւ հայութեան ամենամեծ Բարեբար՝ Տիար Ալեք Մանուկեան:

ՈՎ ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ, ԲԱՐԶՐԱԳՆԵՆԴ ՄԵՐ ԶԱՅՆԸ ՄԵՐ ՄԵԾ ԴԱՏԻՆ ԱՐԴԱՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐՈՒՆ Ի ԽՆԴԻՐ:

Հ. Բ. Ը. Մ.
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ԾՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՋԱՆԱԳՈՐԾ ԼԵՒՈՆ ԹՈՔՄԱՋԵԱՆ ԵՐԳ ԵՒ ԱՐՁԱՆ

Քարի հետ կռուող հայ մարդու, նրա մուրճի եւ հօտիլի ձայնը զարերից եկել ու այսօր հասել է մեզ: Հասել իրենց եկեղեցի, իրենց խաչքար, իրենց արարիչ: Կեանքին ընծեցք ու իմաստութիւն խորհրդանշող մեղեդի կայ քարի մէջ: Մուրիը կերտեց ու արարեց, իր բազուկների հզոր թափով, այդ մեղեդին միտք ու հոգի տուեց յուռ քարերին եւ քարը քարին բարձրացավ իբրեւ կոթող, հայ մարդու գոյատեւման, իրերու վերածընունդ հայոց: Եկան սերունդներ, տեսան, գնահատեցին նախնիներ արքազան գործը, եւ հոգու խորին պատկառանքով լծուեցին, նոր ժամանակների սխրանքները եւ անմահացնելու, գալիք սերունդներին նորովի պատմելու այսօրուան պատմութիւնը: Այդ նոր երերից էր, այժմ արդեն լայն հասարակական ճանաչման արժանացած հայաստանցի արժանագործ Լեւոն Թոքմաջեանը: Նրա մուրճն ու հատիչը եւս զրնգուն է, մարմարին եւ բազալտ քարին հոգի տալով նա շարունակում է իր մեծ նախնու գործը: Դեռ վաղ հասակից հոր՝ նախչաւր Հրայր հետ, որը ծննդով Ղարսից էր, գնում էր մարդկանց տները ներկելու, գեղեցկացնելու: Պատանի Լեւոնի հոգում ծրելում էր սէրը դեպի քարին ու գեղեցիկը, մարդկանց ուրախութիւն պարգեւելու անուհման ցանկութիւնը: Այդ շրջումները նրա առաջին քայլերն էին դէպի արուեստը: Այդ քայլերը նրան տարան դէպի Երեւանի գեղարուեստի ուսումնարան, ապա գեղարուեստի ինստիտուտ:

Լեւոնի մէջ կուտակուած էր քարի, բրոնզի, փայտի մէջ տեսնելու իր ժողովրդի հոգին, միաքը: Այդ էր պատճառը, որ նա ընտրեց իր ճիշտ ուղին, արձանագործի դժուարին ուղին: Աւարտելով երեւանի գեղարուեստի ինստիտուտը, նա ընդունուեց երեւանի ժողովրդական կոնսերվատորիայի վոկալ բաժինը: Վերջու նրան տրուած էր ձայն, երգելու մենաշնորհ: «Հիշում եմ, –պատմում է Լեւոնը,– հորաքոյրս երգում էր Հայաստանի պետական երգչախմբում, այն ժամանակ մեծատաղանդ խմբավար, Արամ Տէր Հովհաննիսեանի դեկավարութեամբ էր, հանդէս գալիս խումբը, ես փոքր էի, եւ հաճախ էի գնում համերգներին, գնում էի հորաքրոջս տեսնելու եւ լսելու, այդ ժամանակներից իմ մէջ սէր արթնացաւ դեպի երգը եւ տարիներ յետոյ ես էլ պէտք է դառնայի այդ խմբի երգիչներից, այս անգամ արդեն մէկ ուրիշ տաղանդաւոր խմբավարի ձեռքի տակ, դա Հովհաննէս Չերիքճանն էր: Այդ խմբում երգեցի շուրջ տասնհինգ տարի: «Այնքան գիշերներ, լարուած ստեղծագործական տարիներ, –յիշում է Լեւոն Թոքմաջեանը,– մի կողմից պատրաստուում էի ցուցահանդէսների, ֆանգկագործի իմ ճանապարհը որոնելու, միւս կողմից համերգներ, շրջագայութիւններ: Ուժ էր պէտք համատեղելու: Սակայն ես այդ ժամանակ չէի մտածում, որ այդ երգչախումբը ինձ կօգնի ինքնարտայայտուելու, ինքնադրսեւորուելու, ինքնահաստատուելու: Ես ուզում էի ստեղծագործել, ուզում էի ստեղծել, ուզում էի ստեղծել»:

Մեծ արուեստագէտին՝ «ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»

EMPIECE BIEN SU NOCHE DEL SABADO

Sintonice todos los sábados de 21,30 a 22 la audición radial "En confraternidad Argentino Armenia",trasmitida por LR 3 Radio Belgrano,en el 950 de su dial. Voz y Cultura de un pueblo Milenario para una Argentina Joven.

Participe, auspiciando este programa y solicitando representante al 38-1257, LATINARMEN PUBLICIDAD - Depto. Radio.

SINTONICE AUDICION CULTURAL TEKEYAN

La cultura y el quehacer de la armenidad

Domingos de 10,5 a 11 horas.

CX.10 Radio Continente (Uruguay)

(735 khz. al lado de Radio Mitre)

Հայ Եղբայրակցութեան 2րդ Տօնը

Երեք հայ կազմակերպութիւններու –Հ.Բ.Ը.Մ., Տիկորիփլօ Ակումբը եւ Հայ Մարմնամարզական Ընդհանուր Միութիւն – միատեղ կազմակերպած Հայ Եղբայրակցութեան Տօնը՝ տեղի ունեցաւ, անցեալ Շաբաթ, 30 Յուլիսին, Շերաթեն Պանդոկին մէջ:

Այս հանդիսութիւնը որուն ներկայ էր Թէմիս Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Գրիգորիս Եպս. Բուլիաքեան, կը յատկանշէր բարեկամական սիրալիր մթնոլորտով:

Հայ Մարմնամարզական Ընդհանուր Միութեան նախագահ Պրն. Արթուրօ Օհաննէսեան բացատրեց այս յաջողութեան ընդունած եղբայրութեան ըմբռնումը, նոր հաւաքոյթին խմաստը, ընդգծելով անոր բերած մարդկային օգուտը՝ ըսելով.

Սոնի Թրէնէ եւ Մանկաբան Խումբը ստեղծեցին շատ հանգաւոր մթնոլորտ:

Օրուան հանդիսավարն էր Յակոբ Լիլեանը Լոփէս Թորնաւօ Լիլեանին Լոփէս Թորնաւօ

Ռ. Ա. Կ. Ի
ԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(Ա. Ա. ԷՋԷՆ)

անդէպ Խորհրդային Միութեան մէջ ծաւալող ռամկավարացումի եւ ընկերային-տնտեսական բարեկարգչական շարժումին, զոր խանդավառօրէն դիմաւորած էր ամբողջ հայ ժողովուրդը:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնս, վերահաստատելով իր դիրքը եւ հետեւողականօրէն շարունակելով զօրակցութիւնը հանդէպ Լեռնային Ղարաբաղի Հոքտեմբեր Մարզի ազգաբնակչութեան արդար պահանջքներուն, միաժամանակ որ անձնական կերպով կը հետեւի Գերագոյն Խորհուրդի վերոյիշեալ որոշումին յաջորդած զարգացումներուն եւ համաժողովրդային յուսախաբութեան ու դառնութեան պարագաներուն, Կուսակցութիւնս մեր ժողովուրդի բոլոր հատուածներէն կը պահանջէ իրաւաչափ մտահոգութեամբ առաւելագոյն զգաստութիւն ու զսպաձեւութիւն, Մայր Հայրենիքի մէջ պետական իշխանութեանց հետ ժողովրդային միաձոյլ գործակցութեամբ մեր պահանջատիրութիւնը տեղադրելու քաղաքական-դիւանագիտական գետնի վրայ, ու տնտեսական թէ այլ կառոյցներու բնագաւառներուն մէջ վերականգնումով ստեղծելու այն հզօր պատուանդանը, որ կարենայ երաշխաւորել իրագործումը մեր ձգտումներուն եւ պահանջքներուն:

Միաչ կողմէ, առաջնորդուած մեր ժողովուրդին ֆիզիքական գոյութեան ու գերագոյն շահերու պաշտպանութեան հիմնական հրամայականէն, Խորհրդային Կեդրոնական Իշխանութիւնէն կը պահանջենք՝

Ա.- Վերատեսութիւնը Գերագոյն Խորհուրդի Յուլիս 18ի որոշումին ու Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզ անուանով ծանօթ պատմական Արցախի կցումը Ատրպէյճանական Հայաստանին՝ ընդառաջելով ԼՂԻՄ-ի Խորհրդարանին եւ ամբոխ ձայնակցող համայն հայութեան պահանջին:

Բ.- Խստիւ դատապարտումը Սումկայիթի մէջ տեղական, կուսակցական թէ քաղաքական իշխանութեանց մեղսակցութեամբ հայերու դէմ գործուած թրքաբարոյ ոճրագործութեանց. խստագոյն պատժամիջոցներու կիրարկումը պատասխանատուներուն դէմ. կանխարգիլումը նմանօրինակ ամէն փորձի՝ անմիջականօրէն ապազինեալ զօրախումբերու միջոցով:

Գ.- Հետեւողական կիրարկումը ընկերային, տնտեսական ու մշակութային այն արտօնութիւններուն, զորս Գերագոյն Խորհուրդը որոշած էր իրագործել իր 26 պրտի նիստին ընթացքին, եւ զոր վերահաստատեր էր իր Յուլիս 18ի նիստին:

Մենք խորապէս համոզուած ենք, թէ բնականոն կեանքի վերադարձով Մայր Հայրենիքի մէջ, ու վերոյիշեալ պահանջներուն բաւարարումով, պիտի ապահովուի արդար եւ առողջ հիմերու վրայ ազգերու եղբայրակցութեան սկզբունքին կենսագործումը Խորհրդային բազմազգ Միութեան մէջ:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

4 Յուլիս 1988

ԽՕՍՔ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ
ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԺԷ. ԸՆԴՀ. ՊԱՏԳԱՄ. ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

(ՇԱՐ. 9-ՐԴ ԷՋԷՆ)

ցած սկզբունքներով եւ միջին դաշնագրերով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՆԵԱՑ ԵԿԵՂԵՑԻ

Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին կը նկատենք ազգային, հոգեկան եւ ազգանշանական գործօն մը՝ Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռի հոգեւոր եւ հոգեբարձրացնող առաջնորդութիւն ամբողջ հայ ժողովուրդին միասնականութեան պահպանելու տեսակետէ: Հետեւաբար պիտի շարունակենք մեր ծիգերը՝ պահպանելու համար Հայոց Հայրապետական նուիրապետական հիմնադրութիւնը եւ գերագահութիւնը՝ ջերմ վերապահելով անկախութեան եւ ժողովրդավարացման գործընթացի մէջ գտնուող եկեղեցական բնոյթներ քննադատելու իրաւունքը:

Յիշեցնենք, որ 1956-էն ի վեր Խորհրդային մէջ տիրող երկրային կեցվիճակ Աթոռին առնչութեամբ վճռապարտ ընթացքով չի գտած իր լուծումը՝ հակառակ ապօրինի նկատել եւ հակազդել Տաճն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ոտնձգ ներկայութեան ու ծաւալողական քաղաքականութեան՝ պատմական կանոնէն Մայր Աթոռին ենթակայ թեմերէն ներս:

Անհրաժեշտ կը գտնենք ադեղծ պահպանումը Հայց. Եկեղեցւոյ ժողովրդավար նկարագրին:

Յատուկ արձանագրելով Երուսաղէմի պատրիարք Եղիշէ Արք. Տէրտէրեանին անսասանումը Երուսաղէմի տագնապին առիթով տրուած հայրապետական հրահանգին եւ շարունակումը շահատակութեամբ բնորոշուող անոր վարմունքին, ապա նաեւ յամենայնի դատապարտելի գտնելով հանդերձ Եղիշէ պատրիարքին ու նախկին դիւանապետ Շահէ Արք. Ազեմեանին ընթացքը, թիկունք կը կանգնենք Երուսաղէմի պատրիարքութեան կրթա-դաստիարակչական եւ մշակութային գործունէութեան:

Համահայկական բնոյթի եւ տարողութեամբ հարցերու շուրջ ազգային բոլոր կուսակցութիւններու համագործակցութիւնը կը գտնենք խիստ անհրաժեշտ: Ասով հանդերձ, առանձնապէս իրաքանչիւր կուսակցութեան հանդէպ մեր դիրքը կը շարունակենք հշդել Մայր Հայրենիքի, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի եւ մեր ազգային գերագոյն շահերուն հանդէպ անոնց բռնած դիրքին համեմատ:

Է.- Հ.Բ.Ը.Մ.

Ինչպէս անոր հիմնումի օրերուն եւ անկէ ի վեր՝ կը շարունակենք սերտօրէն գործակցիլ սփիւռքի ամենատարածուն ու ամենահզօր բարեսիրական եւ մշակութային այս կազմակերպութեան հետ, անվերապահօրէն թիկունք կանգնելով անոր ազգանուէր գործունէութեան:

Ռամկավար Ազատական

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

Զ.- ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՊՕՂՈՍ Բ.Ի ՆԱՄԱԿԸ ՀԱՅ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՍԻՄՊՈԶԻՈՒՄԻՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԻՒՆ, Վատիկան, 27 Մայիս 1988, Հմ. 219-259

Առ Մեծայարգոյ Հայր Փրոֆ. Պօղոս Լեւոն Զէֆիանճ
Կեդրոնական Համակարգիչ
Հայ Արուեստի Միջազգային Հինգերորդ Սիմպոզիումի
Կարգադիր Ցանձնախումբին
Մեծայարգոյ Հայր,

Յատկապէս հաճելի է ինծի, Յովհաննէս Պօղոս Բ. Սրբազան Քահանայապետին անունով, իմ մտածումս եւ բարեմաղթութիւնս ուղղել Հայ Արուեստի Միջազգային Հինգերորդ Սիմպոզիումի Ակնանատր Մասնակիցներուն, որ տեղի պիտի ունենայ Վենետիկ 30 Մայիսէն 3 Յունիս 1988, «Հայաստան՝ հաղաբանքերթութիւններու խաչմերուկ» նիւթին շուրջ:

Սրբազան Հայրը կը փափաքի յայտնել իր ջերմ գնահատանքը այն ճեռնարկին համար, որ համախմբելով այլեւայլ կողմերէ եկող ուսումնասէրներ՝ թանկագին առիթ մը կը ներկայացնէ փոխանդարձ տուրեւառի եւ ճոխացումի, ինչպէս նաեւ գիտական բեղուն գործակցութիւն, եւ կը հաստատէ միաժամանակ թէ ինչպէս մշակոյթը կրնայ առանձնաշնորհեալ ապաքէզ մը հանդիսանալ՝ ուր կը բռնբռջին եւ կ'ամրանան ներդաշնակութիւնն ու խաղաղութիւնը:

Հանդիպումին առաջարկուած նիւթը մեկնաբանական կարեւոր բանալի մը կ'ընծեռէ հայ հաղաբակրթութեան իմացումին համար: Երեւութապար եզերային դիրքի մը վրայ գետեղուած, ընկղմուգուած՝ պատմական շրջադարձներէ ոբոնք անընդհատօրէն իրենց երկիրը անդամատեցին, Հայերը մնացին այս բոյորով հանդերձ արտակարգօրէն ըզգայուն հարեւան եւ հեռաւոր մշակոյթներու ամէնէն նշանակալից հոսանքներուն, ցուցաբերելով անոնց նկատմամբ յարատեւ, մտացի տրամադրելիութիւն մը, ստանձնելու համար անոնցմէ յատագոյնը եւ վերածուելու զայն ըստանչելի իմքնատպութեամբ մը:

Ասոր վկան է ճիշտ հայ արուեստը, Սիմպոզիումի նիւթը, որ համեմատաբար հնամենի դարաշրջաններէ ի վեր իմքգիծ կը պարտադրէ ցայտուն մասնայատկութիւններով, հուժկու եւ սակայն ամենավայելուչ գիծերով՝ որոնք հոյակապօրէն կը դրուագադրի բնական շրջապատին մէջ. այնպէս որ ան չի կրնար ընկատուիլ սոսկ իբրեւ մէկ տարբերակը ուրիշ գեղարուեստական մշակոյթներու, այլ կը ներկայանայ իբր արտայայտութիւնը եզակի հանճարի մը՝ որ վկայութիւնն է հայ ժողովուրդի արտակարգ կենսունակութեան: Ու որովհետեւ այդ արուեստը ուժգնօրէն ներբափանցուած է կրօնական ոգիէն՝ որ զայն ներշնչած է, անկէ դուրս կը ցայտէ բրիստոնէութեան մը պատկերը՝ որ կը յատկանշուի անշփոթելի նշմարներով, ընդարձակ եւ խորունկ իր մշակութային եւ հոգեւոր զգայնութեամբ, պայծառօրէն բնդունուն՝ բարձր իրագործումներով:

Ձիշտ այս ժառանգութիւնը եղած է, բրիստոնէական հաւատոէն զօրացած, որ թոյլատրած է, ամէն տեսակի փորձերով այդքան ծանրապէս նշուած պատմութեան մը ընդմէջէն, յոյսին անընդհատ վերընձիւղումը, եւ մղիչ ոյժ մը հանդիսացած՝ արուեստի իսկական գոհարներու յարատեւօրէն վերստեղծումին բարօր ու ծաղկեալ բաղաբներու մէջ:

Այն յուզական շեշտերը, որոնցմով Հայ Վարդապետը Սուրբ Ներսէս Շնորհալին ընկարագրած է Եդեսիոյ ճարտարապետական գեղեցկութիւնները, անոր աւերումի վաղորդայնին, կրնային նոյնութեամբ զօրել ուրիշ շատ հայկական բաղաքներու համար: Շեշտէ՛ն՝ այնքան աւելի մորմոքիչ, էացի սահմանուած են երբեմն վտմէ գեղեցկութիւնը բաւի մը՝ ոչ այլեւս չէ, որովհետեւ բանդուած եւ ոտնակոխ եղած՝ մարդկային բռնութենէն:

Անդրադառնալ այս պատմութեան եւ այն բաղաբակըրթութեան վրայ՝ որ անոր ծագում տուած է, գաղափարական առիթ մըն է, ուրեմն, վերագտնելու այն խոր արժէքները՝ որ զայն ներշնչած են իր առանձնայատկութիւններով: Ասոնք պիտի կարենան, այսպէս, շարունակել վեր բռնելու հայ ժողովուրդը նաեւ մեր օրերուն, ըլլա՛յ հայրենիքի մէջ, ըլլա՛յ ընփիւռի տարածքին, որպէսզի պահպանուի անոր թանկագին ու եզական նպաստը յօգուտ հայ իմքնութեան եւ ի նոխացումն ժողովուրդներու բովանդակ հաւասարութեան, որու ժառանգութեան անունը մաս կը կազմեն:

Այս զգացումներով Սրբազան Հայրը լիուլի յաջողութիւն կը մաղթէ ձեռնարկին եւ սրտանց կը քաշխէ իր Առաքելական Օրհնութիւնը Սիմպոզիումի Կազմակերպիչներուն եւ Մասնակիցներուն:

Կ'օգտուիմ առիթէն հաստատելու համար մեծարանքի զգացումներս

Ձեր Մեծարգոյ Հաներսիճեան
Ջերմօրէն
Կարդ. Ակոսթինոյ Հազարոյի
7 Յունիս, 1988

ՍԹՐԱԶՊՈՒՐԿ ԵՒ ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Գրեց ՆԱԶԱՐԷԹ ԹՕՓԱԼԵԱՆ

Եթէ տարին հաշուենք Ապրիլ 24էն Ապրիլ 24, ազգային գետնի վրայ անցնող տարուան երկու կարեւոր դէպքերը կը հանդիսանան անկասկած, 18 Յունիս 1987ին, Եւրոպական Խորհրդարանին կողմէ ճանաչումը ցեղասպանութեան, գործադրուած Թուրքերու կողմէ հայոց դէմ, եւ Ղարաբաղի հարցին արծարծումը՝ սկիզբը օրինականութեան շրջագիծին մէջ, ապա ոգեւորական զարգացումներով եւ օրինականութեան վերահաստատումի փորձերով։

Երկու դէպքերն ալ իրարու հետ աղերս ունին, եւ ժամանակագրական այս դասաւորումով՝ երկրորդը կ'երեւի իբրեւ առաջինին արձագանգը։ Երկուքն ալ բաց թղթածրարներ են, եւ կոչուած են նոր զարգացումներ ունենալու։ Եւրոպական Խորհրդարանին կողմէ այս ճանաչումը, արդարեւ, եթէ կը հանդիսանայ հանգրուան-սահմանաքար մը մեր դատին հետապնդման երթուղիին վրայ, այսուհանդերձ ան կը ներկայանայ իբր ծնուցիչը նոր զարգացումներու. այսպէս, այս ճանաչումը նուիրագործող բանաձեւին տրամադրութիւններէն մին պայման կը դնէ՝ այս ցեղասպանութեան պաշտօնական ճանաչումը Թուրքիոյ կողմէ, այն պարագային, երբ այս վերջինը անդամակցի Եւրոպական Հասարակաց Շուկային։ Թուրքիա չէ հրաժարած այս մտադրութենէն։ Ուրեմն, Եւրոպական Խորհրդարանին աքթը վերջակէտ մը չէ, այլ սկիզբ մը։ Թուրքիոյ համար հեշտ պիտի չըլլայ շրջադարձել այս խոչընդոտը։

Սթրազպուրկէն Ստեփանակերտ ութը ամիս ետք…

Ղարաբաղի շրջանային սովետը ձայներու բացարձակ մեծամասնութեամբ (140ի վրայ 110 ձայներով) կ'որդեգրէ բանաձեւ մը, ամենայն օրինականութեամբ պահանջելով Ղարաբաղի վերակցումը Հայաստանին։ Այնուհետեւ հայրենի բնակչութիւնը չէր կրնար անտարբեր մնալ այս դիմումին ի լուր։ Այս պահանջքին տրուած պատասխանը, որ կը սպասուէր Մոսկուայէն, առաջին հերթին ստացուեցաւ Սումկայիթէն, Կասպից ծովու վրայ նաւահանգիստ մը, Պաքուի հիւսիսը, ուր հարիւրներով հայ բնակիչներ ջարդուեցան ու խոշտանգուեցան։

Առաջին հանգրուանի վրայ, Ղարաբաղի հարցին արծարծումը առաւելութիւնն ունէր լոյսին բերելու՝ ընկերային, կրթական, մշակութային եւ տնտեսական մարզերուն մէջ Ղարաբաղի հայերուն տրխուր կացութիւնը։ Ուրեմն, Ղարաբաղի հարցը կը ներկայանար աշխարհագրական պատկերացումի մը սրբագրութեան պահանջք որպէս, եթէ նոյնիսկ դժուար պիտի ըլլար երկու հիմնական տուեալները իրարմէ անջատել, որովհետեւ անոնք լրացուցիչ տարրեր կը կազմեն։

Ծիշդ է թէ գրեթէ բոլորիս մօտ կը տիրէր այն միամիտ պատրանքը թէ պիտի բաւէր օրակարգի վրայ անցընել Ղարաբաղի հարցը, մէկ օրէն միւսը զայն լուծուած տեսնելու համար։ Հիմա կարելի է չափել այն հեռաւորութիւնը, որ այս պատրանքը կը բաժնէր բիրտ իրականութենէն։ Որքա՛ն հեշտ ու հաճելի էր ապաւինիլ այս խուճապակա՛ն լուծումին – Ուզեցէք եւ պիտի տրուի… – նոյնքան ցնցիչ եղաւ ընդհանուրին հիասթափութիւնը ի լուր Սումկայիթի վայրագ հակազդեցութեան։ Այս հակազդեցութիւնը եւս չէր կրնար մտնել իրերու տրամաբանութեան մէջ։ Ան մեր ցիշողութեան վէրքերը վերաբացաւ։

Եթէ մեր բոլորին համար ամենահեշտ լուծելի խնդիրը կը հանդիսանար Ղարաբաղի հարցը, առոր մասնակի պատճառը կը մնար այն իրողութիւնը, թէ կ'անգիտանայինք ըրջապատի իրադրութեան բոլոր տուեալները։ Այսօր եւս շատ մը տուեալներ կը պակսին, առարկայական գնահատում մը կատարել կարենալու համար։ Հիմա միայն, այսինքըն դէպքին շղթայազերծումէն ետք կը գիտակցինք, կամ կը ջանանք վճռականօրէն սակայն ոչ իրապաշտօրէն, այն բոլոր դժուարութիւններուն, որոնք անխուսափելի մասը կը կազմեն հողային դատերու հետապնդման, եւ որոնք հայութեան եւս կը սպասեն, նոյնիսկ ահա, ամենապարզ հարցերու լուծման կապակցութեամբ։

Այս դառն փորձառութիւնը մեզ մղելու է իրապաշտ մօտեցում մը ցուցաբերելու մեր լինելութեան հետ կապ ունեցող բոլոր խնդիրներուն հանդէպ։ Այս է առաջին դասը, զոր քաղելու ենք, աւելի լրջախոհութեամբ վերլուծելու համար մեր ընդհանուր իրադրութեան տուեալները, եւ ըստ այժմ խօսելու եւ գործելու համար։

Ապրիլ 24 է։

Սուգի այս օրը կը մեծնայ անհամեմատօրէն՝ ընդգրկելու համար Ղարաբաղն ու Հայաստանը, ուր իւրաքանչիւր հայուն սիրտը կ'արիւնի նորաբաց վէրքերով։ Մեր միտքը կ'երթայ Ծիծեռնակաբերդ։ Ո՛չ մէկատեն, Հայրենիք, Սփիւռք (եւ Ղարաբաղ) այնքան միաձոյլ չեն զգացած իրենք զիրենք, որքան այսօր։ Հայութիւնը այս տարի բոլորովին տարբեր պայմաններու տակ եւ տարբեր հոգեվիճակով կը նշէ Ապրիլ 24ը։ Բոլորս ալ անձկութեան մատնուած՝ կ'ուզենք իմանալ թէ ի՛նչ կ'ընեն սա՛ պահուն, մեր հայրենի եղբայրներն ու քոյրերը, Արաքսի միւս ափէն անդին։ Եւ այս անձկութեան մէջ, յուզումներով սնանող, կը միանանք իրենց, իրենք կը միանան մեզի, զիրար փնտռող հարազատներու նման, մեր հայրենի հարազատները բոլոր։ Բոլոր Ապրիլ 24ները չէին յաջողած մեզ մօտեցնել իրարու այնպէս, ինչպէս Ղարաբաղը մեզ միացուց։

Պէտք կա՞յ տակաւին խօսելու միասնականութեան մասին, զովքն հիւսելու միասնականութեան, հայցելու միասնականութիւն։

Ղարաբաղը մեզ միաձուլեց, աշխարհի չորս ծագերէն մինչեւ սիրտը Հայաստանին, քաղաքամայր Երեւան, ու Երեւանէն մինչեւ Ստեփանակերտ։

Յիշենք Սթրազպուրկը եւ Ստեփանակերտը…

Daniel Youssefian e Hijos S.A.

Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general

Sarmiento 2357. Buenos Aires
T.E.: 48-9442/5298

Confitería "Armenia"
PRODUCTOS ORIENTALES
T.E.: 71-4571 Scalabrini Ortiz (ex Canning) 1317

. Remises
. Sepelios
. Traslados
CASA Rivera
CORALLO, CUFARO Y CIA.
Jubilados, pensionados, cónyuges y fliares. sin cargo
Av. Córdoba 4902
T.E.: 773-2800/772-3288

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

Հայ ճարտարապետութեան ցուցահանդէսը տեղի պիտի ունենայ 9էն մինչեւ 19 Օգոստոս, Համալսարանական Քաղաքի Թիւ 3 Թեւին՝ Ուսուցիչներու Սրահին մէջ։

Այս հանդէսը կազմակերպողն է Ճարտարապետութեան եւ Քաղաքաշինութեան կաճառի – Համալսարանական շարունակութեան – քարտուղարութիւնը։

Նոյն վայրին մէջ, Չորեքշաբթի 10 Օգոստոս, ժամը 19.30ին, պիտի ցուցադրուին սահիկներ՝ հայ ճարտարապետութեան շուրջ։ Այս՝ այս նոյն նիւթին առնչութեամբ կլոր սեղան մը պիտի սարքուի պատմութեան եւ արուեստի կաճառի ուսուցիչներու կողմէ։

Արձանագործ Լեւոն Թոքմաջեան ԵՐԳ ԵՒ ԱՐՁԱՆ

(ՇԱՐ. 10-ՐԴ ԷՋԷՆ)

կուսը նոյն նպատակին ծառայում»։ «1976 թ. Հարավսլավիայի Պրիլեպ քաղաքում կայացած արձանագործների միջազգային մրցոյթում ես իմ ստեղծեցի «Թռչող կըռունկներ» քանդակը, որն արժանացաւ առաջին մրցանակի եւ տեղադրուեց քաղաքի կենտրոնական մասում տեղի սպիտակ մարմարից։ Մարմարը դարձաւ ինձ համար այն, ինչը ջութակահարի համար ջութակն էր, դարձաւ նպատակ, դարձաւ նուազելու գործիք։ 1981 թ. Իտալիայի Ռավեննա քաղաքում կայացած Դանթէին նուիրուած միջազգային մրցոյթում «Ոսկէ մեդալի» արժանացայ «Դանթէն եւ Վերգիլիոսը» մարմարէ քանդակով։ Դա շատ պատւաւոր պարգեւ էր ինձ համար։ 1986 թ. Երեւանում հանդիսաւոր բացուեց հայ գեղանկարչութեան մեծ նահապետ Մարտիրոս Սարեանի հուշարձանը, որն այժմ զարդարում է Երեւան քաղաքի կենտրոնական պուրակներից մէկը։ Այդ գործը ժողովուրդը անմիջապէս սիրեց։ Եւ այդ պուրակը այսօր դարձել է երեւանցիների, զբոսաշրջիկների եւ որ ամենակարեւորն է, երիտասարդ նկարիչների համար, թէ հաւաքատեղ եւ թէ իրենց կըտաւները ցուցադրելու ամենագեղեցիկ միջոցառումներից մէկը։» «Այդ աշխատանքը մեծ համբաւ եւ ճանաչում բերեց տաղանդաւոր արձանագործին, դա նրա ստեղծագործական դափնեպսակն է, ասել է անուանի գրող Համօ Սահեանը։ Այժմ իմ ստեղծագործական կեանքի լաւագոյն շրջանն եմ ապրում։»

– Նրա միտքը պրպտող է, միշտ շարժում է համակուած ստեղծագործելու թուռն եւ անսպառ ցանկութեամբ, քարին տալով նոր շունչ, նոր հնչեղութիւն, չէ որ ամէն մի քարաբեկորի ընդերքում թաքնուած, պահուած է քարտաշ ժողովուրդի հոգին, արուեստագէտը պէտք է վեր հանի, հասցնի նրան, այդպէս է մըտածում քանդակագործ Լեւոն Թոքմաջեանը։

Ս. ՑՈՒԶԵԱՆ

ՄԵԹՐ ՀՐԱՉԵԱՅ ՍԵԴՐԱԿԵԱՆ ԿԱՐԺԱՆԱՆԱՅ «Ս. ՍԱՀԱԿ-Ս. ՄԵՍՐՈՊ» ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԾՔԱՆՇԱՆԻՆ

Լուսէն աջ՝ Տոքթ. Ա. Կէօնճեան, Գերշ. Տ. Վազգէն Արք. Քէշիշեան, Մեթր Հ. Սեդրակեան եւ Տիկ. Մ. Սեդրակեան.

Ներկայ Յունիս 3-ին, Պոսթընի Թէքէեան Մշակութային կեդրոնին մէջ հաւաքուած Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան հաւատիւքեան ներկայացուցիչներու ջերմ ծափողջոյններու տարափին տակ, Գանատահայոց Առաջնորդ՝ Գերշ. Վազգէն Արք. Քէշիշեան, ինչպէս նաեւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Հայրապետին, «Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ» չքանցանով զարդարեց կուրծքը ազգային նուիրաւոր գործիչ եւ ղեկավար՝ Մեթր Հրաչեայ Սեդրակեանին, որ ի գնահատանք իր աւելի քան 50 տարիներու ազգային գործունէութեան: Մեծարեալին գործունէութիւնները դրսեւորող հայրապետական սրբազան կոնդակը կարդաց Գանատահայոց Առաջնորդութեան Թեմական Խորհուրդի նախագահ եւ մեծարեալի երկար տարիներու գործակից՝ տոքթ. Արշաւիր Կէօնճեան:

Իր ներածական խօսքերուն մէջ, Առաջնորդ Սրբազան յայտնեց, թէ Պէյրութի մէջ իր փոքր տարիքէն ակնածանքով հետեւած է մեծ հայրապետի գլխաւորած եւ առաջնորդած բազմաթիւ երիտասարդական եւ ուսանողական գործունէութիւններուն: Հաստատեց, թէ եզակի եւ յիշարժան մը կը ներկայացնէ մեծարեալը որպէս ազգային գործիչ, որ 50 տարիներու ընթացքին, դժուար թէ չընդհատած որեւէ պարագայ ըսած կամ ըրած ըլլայ իր անձին համար: «...ան արժանացած է իր բոլոր գործակիցներու եւ նախկին գաղափարի հակառակորդներուն անվերապահ յարգանքին:

Մեթր Հրաչեայ Սեդրակեան ծնած է Եոզկաթ 1916-ին: Իր տատը սպացած է Ցխտուածի Հայերու ձեմարանին եւ անկէ Ժողովի Համալսարանի մէջ, 19... լով իրաւաբանական բաժանմունքէն:

Իր ազգային-կուսակցական բազմակողմանի եւ բեղուն գործունէութիւնները կ'ընդգրկեն Հ.Ռ.Ը. Միութեան Հայ երիտասարդական Ընկերակցութեան վարչական եւ անոր Համալսարանական Ուսանողաց Միութեան հիմնադիրի հանգամանքները, ինչպէս նաեւ ՀԲԸՄ-ի Լիբանանի Շրջանակային Ցանձնաժողովին ատենադպրութիւնը: Վերջերս, ՀԲԸՄ-ի կեդրոնական Վարչական Ժողովը զինք հրաւիրեց Պատուոյ Անդամ ՀԲԸՄ-ի եւ Պատուակալ Անդամ՝ Միութեան Լիբանանի Շրջ. Ցանձնաժողովին: Այդ կոչումին առթիւ, ՀԲԸՄ-ի ցկեանս նախագահ՝ տիար Ալեք Մանուկեան պատուագիրի մը մէջ ըսած էր. «Ցատուկ հրապարտութեամբ արձանագրած ենք թէ՝ բարեգործականը նշանակալից տեղ մը գրաւած է Ձեր ազգային առաքելութեան մէջ եւ դուք միշտ անձնուիրաբար ծառայած էք անոր՝ ղեկավար դիրքերու վրայ: Միութիւնը բախտաւոր կը զգայ ինքզինք, որ Ձեզի նման խոհեմ ու իմաստուն ղեկավարներ ունեցած է Լիբանանի նման կարեւոր շրջանակի մը մէջ եւ վստահ ենք թէ՝ բարեգործականի հսկայ իրագործումները առաւել չափով կը պարտինք այդ իմաստուն առաջնորդութեան»:

Մեթր Սեդրակեան եղած է հիմնադիրներէն մէկը Լիբանանի "Scouts du Liban" կազմակերպութեան: 1948-ին եղած է Ներգաղթի Կեդրոնի տատենադպիրն ու յետոյ՝ նախագահի տեղակալը: Նոյն տարին մաս կազմած է Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ազգային Խորհուրդին: Շրջան մը եղած է Լիբանանահայոց Թեմի Ազգային Գաւառական եւ Քաղաքական Ժողովներուն

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ 35ՐԴ ԱՄԵԱԿԸ

(ՇԱՐ. 9-ՐԴ ԷՋԷՆ)

մաթիւ այլ հայ կազմակերպութիւններու – պարտինք ըսել թէ՝ անոնք գիտցան իրենց անձերէն վեր բարձրանալ, եւ հաւատացին Սովետական Հայաստանին –հակառակ իրենց գաղաբարական յստակ եւ ակներեւ տարբերութիւններուն, հոն տիրող վարչակարգին հետ – քաջալերեցին անոր նուաճումները, գիտնալով հանդերձ՝ թէ այս վերջիններս կրնային համապատասխան չըլլալ մեր հայրենի –թէ՛ Սփիւռքի– ժողովուրդի իղձերուն եւ իրավիչքներուն:

Ան եղաւ անոնցմէ որոնք կը հաւատային թէ, բացի Հայրենիքէն, ոչի՛նչ վերջնական է, եւ միշտ պահեցին այն յոյսը՝ թէ յետագային բան մը կարելի էր բարեփոխել:

Հայրենասիրական այս բարձր ոգիին, եւ որդիական այս խորունկ սէրը սիրալ մեկնաբանուեցան: Զարամիտ մարդիկ եւ կազմակերպութիւններ –մղուած մթին հաշիւներէ– չարաշահեցին – փորձեցին տալ իր գործերուն, եւ գլխաւորած Հ.Բ.Ը.Մ.ին քաղաքական անտեղի – Հ.Բ.Ը.Մ.ի սկզբունքներուն թէ՛ փիլիսոփայութեան հետ խոտոր համեմատող – գունաւորում: Այս տխուր փորձերուն նպատակը ըլլալով տկարացնել համազգային հայ մեծ կազմակերպութիւնը:

Մանուկեան կրցաւ գերազանցօրէն յաղթահարել դժուարին պարագաները, եւ բոլոր խոչընդոտները: Ահա՛ թէ ինչու, այսօր, Մայր Հայրենիքը, եւ ամբողջ Հայ Սփիւռքը կը ճանչնան անոր նահապետական անձնաւորութիւնը, կը մեծարեն զինք, կ'ընդունին իր գլխաւորած հաստատութեան առաջնորդ մեծագոյն դերը, կը յարգեն բարերարին հեղինակաւոր ծաւալը՝ նկատի ունենալով թէ որքա՜ն յաջողած է կատարել իրեն վստահուած Առաքելութիւնը:

Շատ երկա՜ր եւ բարդ պիտի ըլլար՝ իր նիւթաբարոյական եւ հոգեւոր գործերուն ցանկը, եթէ միմիայն նկատի առնենք Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի սահմաններուն մէջ բարձրացած ճուշարձանն ու «Ալեք եւ Մարի Մանուկեան» Գանձարանը՝ կրնանք վճռականօրէն ըսել թէ՝ Տիար Ալեք Մանուկեան ձգած է արդէն յաւիտենական կեանքի հարազատ պատգամը՝ ապագայ հայ սերունդներուն:

Միշտ տոգորուած ազգանուէր բարձր ոգիով, եւ առաջնորդուած Հ.Բ.Ը.Մ.ի Առաքելութիւնը աւելի եւս առաջ մղելու մտահոգութենէն՝ Նախագահը պատրաստեց եւ զինուորագրեց ազգային անսակարկ եւ անվերապահ ծառայութեան՝ նաեւ ու նամանաւանդ իր արժանաւոր դուստրը Տիկ. Լուիզ Սիմոն, որ անծանօթ մը չէ մեզի – ինչպէս իր հայրը՝ 1953ին:

Այս ուխտեալ եւ երախտաւոր հայուհին հեղինակաւոր կերպով մտաւ հայ ազգային–բարեսիրական գործին մէջ, նոր եւ ուրոյն կնիք մը դրոշմելով ցարդ որդեգրուած ոճին եւ կերպին, իր ջատագոված յեղափոխական գործունէութիւնը համադրութիւն մըն է՝ ուր արդիականն ու այժմէականը պատշաճօրէն ընդելուծուած են աւանդականին հետ:

Հաւաքական կեանքը բարեփոխելու կոչուած –մտածելու եւ գործելու– այս կերպը՝ արտացոլացումն է ամբողջ ամերիկածին հայ սերունդի խոր համոզումին, համոզում մը որ կը լուսաւորուի եւ կ'առաջնորդուի դարերէն մեզի հասած ազգային հարազատ կանչով:

Սոյն կանչը հայու խղճի ձայնն է, որ մեզմէ անընդհատ կը պահանջէ աւելին, կը պահանջէ որ չարունակենք –առանց նահանջի– հայապահպանման պայքարը, եւ հետապնդենք Հայ Դատը՝ նոր ամէնազդու ձեւերով, դոյներով, եւ –հայ զանազան գաղթօճախներու– համապատասխան յատկանիշերով: Այո՛, զանազան ձեւերով, բայց՝ հայութեան մէկ ու միակ դրօշին տակ:

Վերաւորական պիտի ըլլար ըսել Ալեք Մանուկեանի «Վարձքդ կատար՝ Նախագահ». Սակայն՝ բարերարը հակառակ 80է բաւական աւելի տարիքին՝ կը չարունակէ մնալ միշտ միեւնոյն արթուն եւ գործունեայ ղեկավարը: Ղեկավար մը՝ որ միշտ կը մնայ գիտակից՝ հայ ժողովուրդի բազմազան հարցերուն ու դժուարութիւններուն, եւ միշտ զգայուն եւ հասնող անոր կարիքներուն:

Շնորհակալութիւն եւ երախտագիտութիւն Տէր Ամենակարողին որ մեզի կը պարգեւէ ազգանուէր այս մեծ հայուն ներկայութիւնը եւ առաջնորդութիւնը՝ Հայոց Պատմութեան այս ճգնաժամային օրերուն: Կ'աղօթենք որ Ղեկավարը եւ իր կողակիցը՝ –Ազգային Պայքարի Ընկերուհին– Մարին, միշտ մնան քաջառողջ եւ կարողանան –կատարեալ բերկրութիւն գտնել իրենց կատարած –եւ դեռ կատարելիք– գործերուն մէջ:

«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»

ԹՐՔԱԿԱՆ ՑԱՄԱՆ ՈՒՐԱՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ԵՒ ԼՊԻՐՇ ԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

Ծեփէ՛ Միացո՛ւր եւ Խտացո՛ւր Շարքերդ, ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈ՛ՒՐԴ

«Արեւելեան Գերմանիան եւս պատրաստ է դրամական հատուցում ընելու... հրեաներուն»:

Պի. Պի. Սի. եւ այլք.

Գրեց ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՊԵՏԻԿԵԱՆ

Երեքշաբթի, 7 Հոկտեմբեր 1988: Պի. Պի. Սի.-ին պլուայտրութեամբ, բազմաթիւ ռատիոկայաններ ու թերթեր՝ երկու օրէ ի վեր կը հաղորդեն հետեւեալ զգայացունց լուրը. «Արեւելեան Գերմանիան եւս պատրաստակամութիւն կը յայտնէ դրամական հատուցում ընելու բոլոր այն հրեաներուն, որոնք մարդկային կորուստ տալով եւ կամ այլապէս վնասուած ու տուժած են Նացի Գերմանիայէն»:

Ըստ Պի. Պի. Սի.-ին, վերի յայտարարութիւնը առնուած է բերնէն Նոյնիսկ Երիք Հոնեքըրի, որ արեւելեան գերմանական պետութեան միւսհեծան ղեկավարը կը համարուի՝ «Զգայացունց» բառը գործածելէն: Ինչո՞ւ: Ոըովհետեւ յիշեալ լուրը փչաքաղեց մարմինս, ցնցեց բոլո՛ր զգայարանքներս, թուքիս ամրողջ՝ ի լուր այս թեզիսներուն, ի՛մ ունեցած հակազդեցութիւնս պէտք է ունենայ ամէն հրաւ ու բանիմաց հայ՝ ուր որ ալ գտնուի ան: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ հրեաները կը յաջողին հոն՝ ուր կը ձախողինք մենք... ազդովի՛ն:

Ֆիլ մը աւելի մանրամասնեմ եղելութիւնը:

Վերը յիշատակուած դրամական հատուցումին համար՝ համաձայնութիւն մը գոյացած է արդէն երիք Հոնեքըրի եւ Արեւմտեան Գերմանիոյ մէջ մէաբրլը ձուփ Քանկրէյտը, որ Արեւմտեան Գերմանիոյ Քրիսթիան Տեմոքրաթական Միութեան (ՔՏՄ) ղեկավարն է եւ Գերմանիոյ Դաշնային Հանրապետութեան փոխ-կանցլերը: Ասոնք ե՞րբ վերադարձնեն պիտի մեզի՝ աւելի քան 70 տարիներէ ի վեր իրենց կողմէ անիրաւ կերպով բռնագրաւուած պապենական հողերը մեր: Սովետ պետութիւնը ե՞րբ արդարութիւն պիտի ընէ Նաեւ Սովետական Հայաստանին՝ անոր վերակենդանի Հայկական Ղարաբաղն ու Նախիջեւանը, որոնք, հայ ժողովուրդին հաւատոյն «Նուէր» տրուեր են Սովետական «եղբայրակա՞ն» Առաջնեայներ...: Ե՞րբ, ո՛վ խուլ Աստուած, ե՞րբ պիտի գայ հայ ժողովուրդին ալ արդար հատուցում առանալու սեբալի օրը, ինչպէս եկաւ Հրեաներուն...: Ո՞ւր է, ուրեմն, հրեաներուն յաջողութեան գաղտնիքը:

ա) Ի սփիւռս աշխարհի ցրուած ու չուրջ 15 միլիոն հաշտ հրեաները ունին ու կը հանդիսան Մի՛կ կուռակցութիւն միայն՝ մէաբրլը ձուփ Քանկրէյտը, որ ամէն տեղ ու ամէն առիթով կը խօսի ու կը միշտամէ աշխարհի բոլոր հրեաներուն անունով: Այսինքը, այդ կազմակերպութեան միջոցով, բոլոր հրեաները կ'արտայայտուին միայն մէկ ձայնով: Իսկ մե՞նք՝ հայերս: Քանի՛-քանի՛ կտոր եղած ենք: Մենք, արտասահմանի մէջ, չունինք նման միակ կեդրոնացեալ կազմակերպութիւն, որ իրաւասու եւ լիազօրուած ըլլայ խօսելու եւ գործելու բոլոր հայերուն անունով: Եւ այդ բացակայութեան իսկ պատճառով, մեր ամէն մէկ գլուխէն կ'ելլէ տարբեր ձայն, ստեղծելով ոչ թէ ներդաշնակ համահունչ մը, այլ՝ խճուղւր բաղաձայնութիւն մը...:

բ) Հրեաները, ի՛նչ աստղի տակ ալ ապրին, միահամուռ կերպով զօրավիգ կը կանգնին եւ առանց նկատի առնելու այն պարագան՝ թէ իրենց այդ «հայրենիքը» երազուած դրախտավայրը չէ բոլոր հրեաներուն համար՝ անիւրաքրքիր...: Իսկ մե՞նք՝ հայերս, ի՛նչ կ'ընենք: Ի՞նչ դիրք որդեգրած ենք մեզի մնացած կտոր մը հողաշերտին՝ Նորին Հայաստանին նկատմամբ: Այսպատմութիւնը տե՛ղ է եւ յայտնի՛ բոլորին: Հետեւաբար, այս մասին՝ աւելին ըսելու կարիքը չկայ:

գ) Հրեաները, ինչ դասանքի ալ պատկանած ըլլան – ձուտայիզմ, կաթոլիկութիւն, բուռն հանդիպում...: Իսկ ո՞ւր է մեր արդար հատուցումը: Թուրքերը ե՞րբ ընդունին պիտի հայ ժողովուրդին վրայ իրենց կողմէ գործադրուած ու պատմութեան մէջ ծանօթ ահռելին ցեղասպանութեան պատասխանատուութիւնը: Անոնք ե՞րբ վերադարձնեն պիտի մեզի՝ աւելի քան 70 տարիներէ ի վեր իրենց կողմէ անիրաւ կերպով բռնագրաւուած պապենական հողերը մեր: Սովետ պետութիւնը ե՞րբ արդարութիւն պիտի ընէ Նաեւ Սովետական Հայաստանին՝ անոր վերակենդանի Հայկական Ղարաբաղն ու Նախիջեւանը, որոնք, հայ ժողովուրդին հաւատոյն «Նուէր» տրուեր են Սովետական «եղբայրակա՞ն» Առաջնեայներ...: Ե՞րբ, ո՛վ խուլ Աստուած, ե՞րբ պիտի գայ հայ ժողովուրդին ալ արդար հատուցում առանալու սեբալի օրը, ինչպէս եկաւ Հրեաներուն...: Ո՞ւր է, ուրեմն, հրեաներուն յաջողութեան գաղտնիքը:

ա) Ի սփիւռս աշխարհի ցրուած ու չուրջ 15 միլիոն հաշտ հրեաները ունին ու կը հանդիսան Մի՛կ կուռակցութիւն միայն՝ մէաբրլը ձուփ Քանկրէյտը, որ ամէն տեղ ու ամէն առիթով կը խօսի ու կը միշտամէ աշխարհի բոլոր հրեաներուն անունով: Այսինքը, այդ կազմակերպութեան միջոցով, բոլոր հրեաները կ'արտայայտուին միայն մէկ ձայնով: Իսկ մե՞նք՝ հայերս: Քանի՛-քանի՛ կտոր եղած ենք: Մենք, արտասահմանի մէջ, չունինք նման միակ կեդրոնացեալ կազմակերպութիւն, որ իրաւասու եւ լիազօրուած ըլլայ խօսելու եւ գործելու բոլոր հայերուն անունով: Եւ այդ բացակայութեան իսկ պատճառով, մեր ամէն մէկ գլուխէն կ'ելլէ տարբեր ձայն, ստեղծելով ոչ թէ ներդաշնակ համահունչ մը, այլ՝ խճուղւր բաղաձայնութիւն մը...:

բ) Հրեաները, ինչ աստղի տակ ալ ապրին, միահամուռ կերպով զօրավիգ կը կանգնին եւ առանց նկատի առնելու այն պարագան՝ թէ իրենց այդ «հայրենիքը» երազուած դրախտավայրը չէ բոլոր հրեաներուն համար՝ անիւրաքրքիր...: Իսկ մե՞նք՝ հայերս, ի՛նչ կ'ընենք: Ի՞նչ դիրք որդեգրած ենք մեզի մնացած կտոր մը հողաշերտին՝ Նորին Հայաստանին նկատմամբ: Այսպատմութիւնը տե՛ղ է եւ յայտնի՛ բոլորին: Հետեւաբար, այս մասին՝ աւելին ըսելու կարիքը չկայ:

գ) Հրեաները, ինչ դասանքի ալ պատկանած ըլլան – Քուտայիզմ, կաթոլիկութիւն, բողոքականութիւն թէ մահմետականութիւն – կը վճարեն պարտադիր ազգային տուրք՝ ընդհանրապէս սիրայօժար կերպով, որպէսզի կարենան ոտքի վրայ ու առողջ պահել պաբաէներէն կորած իրենց այդ «հայրենիքը»ը՝ Իսրայէլը: Իսկ մենք՝ հայերս, պատրա՞ստ ենք նման զոհողութիւն ընելու: Ես կը խորհիմ թէ մեզի համար դժուար բան մը չէ նման յանձնառութեան տակ մտնելը՝ ի պահպանիլ հարկին, քանի որ մեր պատմութիւնը բազմաթիւ չօշափելի փաստեր ունի այս առընչութեամբ:

դ) Հրեաները՝ արիւնի ու նիւթական ծանր զոհողութիւններու գինով տիրացան սեփական պետականութիւն ունենալու իրաւունքի մը: Հոս, անմիջապէս պէտք է ընդգծեմ՝ թէ մենք, հայերս ալ, երբ ենք անցեալին ու պատրաստ ենք ներկայիս եւս յանձն առնելու նման զոհողութիւններ: Ապացո՞յց՝ մեր պատմութիւնը ամբողջ: Վերկայ՝ անհաւասար մաքառումներով հիւսուած պատմութիւնը մեր հերոսական:

ե) Հրեաները, իրենց ապրած երկիրներուն մէջ, ուր են նիւթական հսկայ հարստութեանց եւ այլ խողովակով՝ ձեռք անցուցած են տուեալ երկիրներուն զանգուածային հաղորդամիջոցները – մամուլը, հրատարակչութիւնները, ձայնասփիւռն ու պատկերասփիւռը: «Մէկ միտիա» կոչուղ հզօր այդ ազդակը կը գործէ հրեաներուն հաւտոյն՝ ամէն բանէ առաջ, եւ կը ստեղծէ անոնց ի նպաստ համաշխարհային հանրային կարծիք:

Մենք, հայերս ալ, չե՞նք կրնար այս ուղղութեամբ մըցիլ հրեաներուն հետ: Կրնանք՝ եթէ ուզենք: Որովհետեւ մեզի չեն պակսիր ո՛չ առատաձեռն հարուստները եւ ո՛չ ալ կարող մտաւորականները ու վարպետ թիՔիհսէնեները: Բայց, ցաւո՛ր, թերացա՛ծ ենք այս մարզին մէջ: Մենք սիրած ենք մեզի հարս ու փեսայ ըլլալ մինչեւ հիմա...: Ժամանա՛կն է որ արձնանք այլեւս ու մենք մեզ ծանօթացնենք օտարներուն:

զ) Հրեաները, իրենց դրամական լայն միջոցներուն շնորհիւ կը «գնեն» պետական բանալի պաշտօններ, կը հաստատեն մամլուն եւ ամուր բարեկամութիւններ՝ բարձրաստիճան եւ ազդեցիկ պետական անձնաւորութիւններու հետ, զորս կը գործածեն ի շահ իրենց՝ երբ հարկը տեսնեն...

Մենք ալ կրնանք նոյնը ընել, եւ պէ՛տք է որ ընենք: Թէ՛ ջղացները կրնանք մէչքող բնակած տաղանդը: Հոգ չէ թէ ուշացա՛ծ ենք քիչ մը, բայց բոլորովին ալ ուշ չէ դեռ:

Կրնայ դիտուլ որպէս իմնի, թէ հրեաները Քիւով, այսինքը՝ քանակով աւելի են մեզմէ, հայերս: 15 միլիոն են անոնք, իսկ մենք 7 միլիոն միայն: Ճիշդ է որ Քիւը, համրանքը իմաստ ունի, սակայն նո՛յնքան եւ աւելի՛ նշանակութիւն ունի որակը: Իսկ մենք, հայերս, աւելի որակաւոր ժողովուրդ ենք՝ քան հրեաները: Մեր մէջ անգրագիտութիւն չկայ, իսկ մեր զարգացած տարրին, մտաւորականութեան տոկոսը չա՛տ աւելի բարձր է՝ քան հրեաներունը: Բացի այս հաստատութիւններս ո՛չ պոռոտախօսութիւն են եւ ոչ ալ անհաւատարութիւն: Ճշմարիտ իրականութիւն են՝ արեւի լոյսին պէս պայծառ:

Ուրեմն, ի՞նչ է այս ցաւութեան միտքն-բանին, պատգամը: Ես, իբրեւ մէկ գաւակը աքսորելի հայ ժողովուրդին, իբրեւ մէկը՝ որ իր գիտակցական ամբողջ կեանքը, աւելի քան 40 տարի, հաւատարմօրէն, անչահախնդրութեամբ ու անսակարկ սիրով նուիրաբերած է իր ազգին բարգաւաճումին ու բարօրութեանը համար՝ ախտաճռռի որպէս ուսուցիչ-դաստիարակ, գրող, ազգային կամաւոր գործիչ ու Ռամկավար Ազատական մը, արդ սրտագին կոչ կ'ընեմ մեր երեք քաղաքական կուսակցութիւններուն եւ այլ կազմակերպութիւններուն, որ անյապաղ ծախեն ու մէկդի դնեն իրենց գաղաբարական ու գործելակերպի տարբերութիւնները, ձեփեն, միացնեն ու խտացնեն իրենց շարէրը, կազմեն մէ՛կ միացեալ ճակատ, որպէսզի միայն ամիկա՛ կարենայ խօսիլ մէկ ձայնով՝ յանուն ամբողջ հայութեան: Ողջմտութիւնը ու հեռատես իմաստութիւնը այդ կը պահանջեն մեզմէ: Խօսքս յատկապէս կ'ուղղեմ մեր կուսակցութիւններուն, որովհետեւ, ընդունինք կամ ոչ այնոնք կը ներկայացնեն կազմակերպուած ու կարգապահ ուժ եւ, հնարաւոր միջոցները ունին հանրային կարծիք կերտելու, ժողովուրդին տալու ակնկալուած առաջնորդութիւնը: Արդարեւ, ժամանակը հնչեալ է մեր ժողովուրդը:

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

Para las cuatro estaciones
y todas las edades
Lanas "Hetesia"

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

EL PROFESIONAL LOS RECETA
BARTAMIAN LOS DISEÑA
SU HIJO LOS PREFIERE
LINEA PIE/RECTOR
DE ORTOPEDIA
BARTAMIAN
CALZADO CORRECTIVO
A PRUEBA
DE CHICOS.
CALIDAD Y
DISEÑO
Calzado
Correctivo
Calzado
Deportivo
PLANTILLAS
CORRECTORAS
Ortopedia Bartamian
tambien las pone
a sus pies.
ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL
Descuentos desde el 30% a Obras Sociales.
Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.
ORTOPEDIA
Bartamian
Av. Belgrano 1699 Tel 45-5213 Bs. As
Av. 7 Nº 1134 Tel. 3-4935 La Plata

ՄԵԹՐ ՀՐԱՉԵԱՅ ՍԵԴՐԱԿԵԱՆ ԿԱՐԾԱՆԱՆԱՅ «Ս. ՍԱՀԱԿ-Ս. ՄԵՍՐՈՊ» ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՇՔԱՆՇԱՆԻՆ

(Ա. 18-ՐԴ ԷՋԷՆ)

Ա. 1951-ին եղած է Տէրտրդարանի ...անութեան ՌԱԿ-ի ...ան: ...Մեթր Հ. Սեդրակ... ...ի այժմու սփիւռքի ...մշակութային կազ... ...թիւններէն մին ... Քէթէնեան Մշա... ...ող Միութեան հիմնա... ...ն 1951-ին՝ ՌԱԿ ...Ակումբի նախա... ...համար ու քանի մը դե... ...ի գլխաւորելով, ...եղած է Գէյրութի ...Քէթեան Վարժարա... ...նոր պետական արտօ...

...ին անդամակցելով ...Ազատական Կու... ...Հան, վարած է բազ... պատասխանատու... ...ի, եղած է Լիբանա... Վարչութեան եւ Կու... ...ան կեդրոնական ...ան ատենապետ: Իր ...ներուն բերու... ...յանախ այցելած է ...գաղութներ եւ Ս. ...ան, ուր եւս արժա... ...ի անվերապահ յար... ...եստրած Սփիւռք... ...կապերու ամրա...

պընդումին: Իր ազգային բո... լորանուէր աշխատանքներուն ընթացքին, ան ներմ յատագո... վը եղած է Հայաստանեայց ե... կեղեցւոյ միասնականու... թեան՝ հոգեւոր գերակայու... թեամբ գերագահ Մայր Աթո... Ս. Էջմիածնի: Մեթր Հ. Սեդ... րակեան աշխատակցած է «Ջարթօնք»ին եւ ՌԱԿ մամու... լին, ազգային-հասարակա... կան առաջնորդող յօդուածնե... րով:

Շքանշանի տուչութենէն ետք, Մեթր Սեդրակեան ունե... ցաւ հակիրճ, սակայն, զգաց... ած ու բովանդակալից խօսք մը, երախտագիտութիւն ու չնորհակալութիւն յայտնելով Ամենայն Հայոց Հայրապե... տին եւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր՝ այս պատուին ընծայման համար, եւ աւելցուց. «Ծեր կեանքիս յիսուն տարիները, կարելիութիւններուս սահ... մաններուն մէջ, տրամադրած եմ մեր ժողովուրդին եւ հայ... րենիքին ծառայութեանը եւ այս՝ առաւելաբար Հ.Բ.Ը.Մ.Ը., Ռ.Ա.Կ.-ի եւ Թ.Մ.Մ.-ի միջոցով, ես եւս շատ բան կը պարտիմ այդ կազմակերպու... թիւններուն: Օտար կրթական հաստատութիւններու մէջ ու... սում առնելէ ետք, այս կազ... մակերպութիւններու շնորհիւ վերագտած եմ ազգային ինք... նութիւնս, որուն չափով սոր... ված մեր աքսյելի լեզուն, մեր տխուր եւ նաեւ հերոսա... կան պատմութիւնն ու հա... րուստ մշակոյթը: Իւրաքան... չիւր անձ կը փնտռէ եւ երբեմն կը գտնէ իր կեանքին համար նպատակ մը, կեանքի իմաստ մը: Իմ կեանքի իմաստը գտած եմ ծառայութեանը մէջ հայ... րենիքիս ու ազգիս: Ասոր հա... մար երջանիկ եմ եւ հոգեկան մեծ բաւարարութիւն կը ըզ... գամ»:

Վերջաւորութեան, բոլորին սիրելի «Մեթրը» իր երջան... կութիւնը յայտնեց, որ ամ... բողջ այդ տարիներուն ըն... թացքին, վայելած է համակ... րանքն ու բարեկամութիւնը բազմաթիւ պատուական գոր... ծակիցներու, եւ յայտնեց, թէ կեանքին մնացած տարիները եւս կը տրամադրէ մեր ժողո... վուրդին ու հայրենիքին ծա... ռայութեան:

Ա.Ց.

ԽՕՍՔ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԹԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԾԷ. ԸՆԴՀ. ՊԱՏԳԱՄ. ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

(Ա. ԱԱ-ՐԴ ԷՋԷՆ)

...թեանց ԾԷ. Ընդհա... ...գամասեռական Ժողո... ...էս քննութենէն անցուց ...թեանց եւ անոր կողմէ ...րուած միութիւններու ...րպական մեքենան, եւ ...թեամբ հաստատելէ ...անցնող շրջանին բազ... ...թիւր մեր մասնուի օր... ...ն, Մոնթրէալի, Փասա... ...Նիւ Եորքի մէջ ժողո... ...առնել իրենց դռները ...Թէքեան Մշակութա... ...թեան նոր կեդրոնները, ...են կուսակցական նոր ...ր ու Շրջանակներ, կա... ...ղրումներ կատարուեր են Հայ Դատի հետապնդման աշխատանքներուն մէջ, տուաւ նոր որոշումներ՝ յառաջիկայ շըր... ջանին առաւել եւս ընդարձակե... լու մեր կազմակերպական կա... ռոյցը, մեր մասնուի օրկանները դարձնելու աւելի ազդու եւ տի... րական ներկայութիւն գաղթաշ... խարհի մէջ մասնաւորաբար, անհամեմատօրէն աւելի հուժկու թափով շարունակելու մեր Մեծ Երազին նուաճման աշխատանք...

Իբրեւ հարազատ ծնունդը մեր ժողովուրդին եւ անկախդարձ արտայայտիչը անոր ամենանուի... րական ձգտումներուն եւ իղձե... րուն, Կուսակցութիւնս վճռած է յառաջապահի իր դիրքերէն շա... րունակել իր անմնացորդ ծառա... յութիւնները մեր ժողովուրդին:

Կեցցէ յաւերժական մեր ժողո... վուրդը իր Մայր Հայրենիքով:

Կեցցէ մեր ժողովուրդին ծա... ռայութեան նուիրուած մեր Կու... սակցութիւնը

27 Յոկտ 1988

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱԶՄԻՆ ԹԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

'ԵԿԷ' ՄԻԱՑՈ'ՒՐ ԵՒ ԽՏԱՑՈ'ՒՐ ՇԱՐՔԵՐԴ, ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈ'ՒՐԴ

(...ՐԴ ԷՋԷՆ)

...պատ, որովհետեւ որե... ...ղրամ կրնայ աղիտա... ...ել չ'ո՞ւ սուշ արժէք ...ներէն, հիմա, մեր բո... ...ուրէն ծանրացող անյետագնալի պարտաւորու... թիւնն է՝ միանալ, խտանալ, աւելի՛ եւս կազմակերպուիլ, համագործակցիլ անկեղծ... օրէն, կազմել մէկ սիրտ ու մէկ հոգի, եւ դառնալ հզօր բռունցքը ահարկու ընդդէմ մեր միակ ոխերիմ թշնամիին՝ թուրքի՛ն:

«ՋԱՐԹՕՆՔ»

ԳՐԱԽՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

...պտեմբեր 7 Օգոստոսի առաւօտեան հոգեհանգստեան պաշտօն:

...պտեմբեր 11 Սեպտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 18ին, Գեղարուեստական երե... ...ոյթ կ'ունենան՝ Միրթա Սաթչեան ընկերակցութեամբ 100 ատ 100 ...կական նուագախումբին: Մարալ Թորիկեան եւ իր նուագախումբը:

...պտեմբեր 5 Նոյեմբեր 60 ամեակի եզրափակիչ ճաշկերոյթ:

Հոգաբարձութիւն

ՆՇՈՒՐՈՒԻ ՉԻՆԱԶԱՉԵԼ:

Գլորէսի Վարագայ Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ եւ Արծրունի Ազգային Վարժարանի

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 36

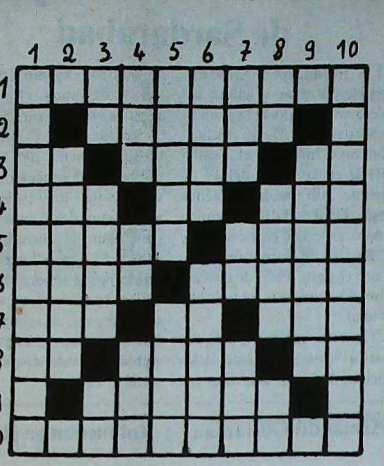

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1.– Երբեմն ընտրութիւնները այսպէս կ'ըլլան: 2.– Մեծ կաթսայ: 3.– Ստացական ածական – գրաբառ յարաբերական դերանուն – ներ՝ Արքին աղայի բարբառով: 4.– Արջինը՝ զօրաւոր կ'ըլլայ –1001 խառնաշփոթ՝ կայ: 5.– Միջնաբերդ – պաշտպանութիւն: 6.– Աչէն ձախ՝ բանաստեղծութեան խորհրդանիշ – վերէն կը թռչի: 7.– Պատշաճ – իրերայաջորդ բաղաձայններ – սննդարար ըմպելի: 8.– ՄՕՓԱՍԱՆի անուն... – ՇԱՀ ուզի – լեցուն: 9.– Աչէն ձախ՝ խարազանի ձայնը: 10.– Գեղարուեստի մաս կը կազմէ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1.– Այսպիսի խօսքերը շատ անգամ սփոփիչ են: 2.– Վարզի: 3.– Աստուած՝ ասկէ··· շատ հաշիւ չտայ – արժէքաւոր – դերանուն: 4.– Նուրբ եւ անօսր պաստառ – բառակուսիի մէջ – գրաբառ գերանուն: 5.– Կայլակ – որոշ խմբագիրներու մօտ զօրաւոր կ'ըլլայ: 6.– Վարէն վեր՝ անուսուկ – օդանաւորդ: 7.– Ամէն թռչունինը չուտուփր – բայց առանց ասոր մարդ չապրիր – վարէն վեր՝ ջրախառն մածուն: 8.– Ժխտական մասնիկ – Պետրոս Դուրեանի ոտանաւորներէն – երկրին կառապանական բացագանչութիւն: 9.– Վարէն վեր՝ կողպատը: 10.– Վերին մարմին:

ԼՈՒԾՈՒՄ ԹԻՒ 35 ԽԱՉԲԱՌԻ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ
1.– երգահանդէս:	1.– եկեղեցական:
2.– իրիկուն:	2.– զարուփի:
3.– եղր – փա – ակր:	3.– գիր – կպ – ներ:
4.– դա – չինկ – աբ:	4.– ար – զու – սպ – րկ:
5.– երկու – անուա:	5.– հիտի – ադգա:
6.– ցուպս – տուաւ:	6.– ական – բտեյ:
7.– ահ – պաթու – յո:	7.– ՈՒու – կատու – յա:
8.– կին – գտ – ցիր:	8.– դնա – ՈՒու – ցից:
9.– երգեցի:	9.– կանացի:
10.– ներկայացում:	10.– սարբաւորում:

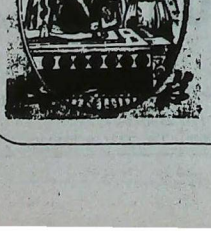

Su café molido
al gusto oriental

Gran Visir

Boedo 510.
T.E.: 97-4763

Conmemoración conjunta de Sardarabad

Las Instituciones Armenias se unieron para celebrar un nuevo aniversario de la Batalla de Sardarabad. Dicha celebración tuvo lugar en el Teatro Sala I, en la noche del 1º de agosto. Allí habló el señor José Deokmekdjian, quien señaló aspectos patrióticos de la Batalla de Sardarabad, así como el significado de esta celebración conjunta de la colectividad.

También hablaron, a la vez que tuvieron a su cargo la locución, Fabiana Kapelian (en armenio) y Claudio Gagosian (en castellano). La parte artística estuvo a cargo de Mirta Satchian y el Conjunto de Música Armenia 100 X100 interpretando canciones alusivas; entre los bailes muy aplaudidos del Conjunto Gayané figuró el alusivo a Sardarabad. El Coro Shnorhali, dirigido por la señora Diana Sarafian cantó varias canciones patrióticas y, al interpretar la llamada Sardarabad, todo el público, puesto de pie, acompañó el canto.

Armando Gostanian

Clarín del 4 de agosto informa que el señor **Armando Gostanian,** conocido empresario de nuestro medio, ha sido designado como uno de los responsables de la coordinación económica y financiera de la campaña presidencial del doctor Carlos Saúl Menem.

Kaloustian en el Colón

El viernes 5, a las 18, se presentó en el Teatro Colón el Cuarteto "Ars" interpretando el Cuarteto en Mi Bemol Mayor, de Schumann y Cuarteto Do Menor, de Strauss. Integra este conjunto, en violín **J. Kaloustian.**

Segunda fiesta de Confraternidad Armenia

El 30 de julio pasado tuvo lugar en el Sheraton Hotel la Segunda Fiesta de Confraternidad Armenia organizada, en conjunto, por el Club Deportivo Armenio, la Unión General Armenia de Beneficencia y la Unión General Armenia de Cultura Física. La reunión, que contó con la presencia del Primado Monseñor Krikoris Pouniatian, transcurrió en un ambiente de amistosa Confraternidad.

El señor **Arturo Ohanesian,** Presidente de la Unión General Armenia de Cultura Física, tuvo a su cargo las palabras que expresaron el sentido de esta nueva reunión fraternal, y lo hizo destacando el beneficio humano que reporta a todos la confraternidad bien entendida.

La animación de la fiesta - que fue mucha - estuvo a cargo de Sonny Trench y del Grupo Manhattan. La locución, muy ajustada, corrió por cuenta de la conocida animadora señora Liliana López Foresi.

Razmouhi Khurlopian

COCINA

Tarta con turlu de verduras

MASA:

250 gramos de harina - 50 gramos de levadura de cerveza - 1 cucharadita de azúcar - 1/2 cucharadita de sal fina - 2 cucharadas de aceite - 1 pocillo de agua tibia.

RELLENO:

2 ajíes morrones (1 verde y 1 rojo) - 250 gramos de chauchas - 2 zapallitos largos - 250 gramos de berenjenas - 1/2 lata de arvejas - sal y pimienta - 1 cebolla - 2 dientes de ajo - 4 huevos - 200 grs. de crema para cubrir.

PREPARACION:

Disolver la levadura en un pocillo de agua tibia, junto con el azúcar; agregar el aceite, la sal y la harina, y trab bajar bien hasta formar una masa suave y lisa. Tapar y de- jar levar.

Enmantecar una tartera, y estirando la masa forrar con ella un molde de 30 cms. de diámetro.

Relleno: Preparar las verduras por separado, dándoles un poco queño hervor, sin recocer. Los ajíes se cortan en tiras, al igual que los zapallitos, las berenjenas, las cebollas y las chauchas; escurrirlas bien con un repasador. Distribuir sobre la masa sin mezclarlas, colocando por orden las verduras.

Batir los huevos con la crema, la sal, la pimienta y el ajo bien picado; volcar sobre las verduras y cocinar a fuego moderado.

Hokehankisd

Recordando la memoria de nuestro esposo y padre
SAHAG VANESKEHEIAN
el domingo 14 de agosto haremos oficiar una misa por su alma en la Catedral de San Gregorio El Iluminador.
Invitamos a parientes y amigos.

Su esposa Luisa Marcarian de Vaneskeheian e hijos

COCINA ORIENTAL
Especialidades Armenias
Sra. Valentina TE. 791-2349
-Trabajos sobre pedidos-
Asista los días 4, 11, 18 y 25 de agosto, de 14.30 á 16.30, a las **clases de comidas especiales armenias** que se dictarán en Pampa 4992, Capital TE. 51-1488 783-0955

TERKA
S.A.C.I.F.I.yA.
Fábrica de tejidos

Fábrica:
Av. Dr. Arturo Illia 2740 - (1754) San Justo Bs. As.
T.E. 651-1651/0634
Administración y ventas:
Moreno 1235 (1091) Cap. T.E. 37-3829/6102

CARTA DE LECTORES

Señor Director del Semanario Sardarabad
De mi consideración:

LA NOTA TRISTE

Han sorprendido mi buena fe y no puedo dejar de lamentar una nota o petitorio, llámese como quiera, de un semanario (Sevan) de la colectividad, en la que aparecen conceptos que creo equivocados y agresivos para las instituciones que se esfuerzan por la integración y comunicación de la colectividad. Reitero tenemos que tener respeto a nosotros mismos y defender esta incipiente unión de nuestra colectividad a toda costa, y con agresiones no llegaremos a ninguna parte.

Respecto a la firma y consulta por representantes de ese semanario si apoyaba la gesta de Gharabagh, por supuesto afirmé mi apoyo, y PUNTO; pero no acepto ninguna otra manifestación que me atribuyan.

Sin otro particular, saludo a usted muy atentamente

Toros Gurlekian
Artista plástico

Periodico Armenio "SARDARABAD" de la ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
T.E. 771-2520
Horario de atencion: *Lun a Vier de 10.00 a 19.00 hs*

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 78.836
Director
MIHRAN SARAFIAN
Corresponsalía, receptoría de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Stepan Chahinian
Av. Coxinqui 191 - Ap. 84
CEP. 0579 - Sao Paulo - SP
Brasil
URUGUAY
Dr. Pedro Taniellian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E.: 70-3114 Montevideo

cash
Sociedad Anónima de Cambio y Turismo
E.V. y T. 431/79
Agente Extra-Bursátil Nº 530
Excursiones Nacionales e Internacionales Cruceros al Caribe
Precios Especiales para Viajes a Erevan
(Descuentos a grupos estudiantiles)
Lidia Guezikaralan de Martínez
Directora de Ventas
Buenos Aires: Sarmiento 2232- Tel. 47-2091/3944/6714/7106 - 48-6826
Mendoza: San Martín 1173 - Tel. 248013-249733
San Juan: Rivadavia y Tucumán - Tel. 223450-222020
IATA 5558657